A helyszín egy tündérmese díszlete is lehetne. Szelíd part vezet a vízhez, amelyen sok milliárd parányi Nap táncol az apró hullámok hátán. Puha fű csiklandozza, vagy meleg homok simogatja a talpat, és méltóságteljes füzfák suttognak valamiről, jólesően áztatva gyökérlábaikat. Egyszóval pompás környezet a pihenni, napozni, fürödni, vagy éppen horgászni vágyók számára. Ez a történet azonban a legkevésbé sem tündérmese. Ahogy mondani szokás, „egy szép napon", ezen a helyen találkozott három fiú a félelemmel...

*

A nyomasztó találkozó meglehetősen váratlanul történt. Annál is váratlanabbul, mivel jószerivel itt nőttek fel, és eddig még színét sem látták. Különösen Kovács Anti nem, aki a legidősebb volt hármuk közül.

– Nehezen kezelhető, vagány, verekedős srác volt – emlékszik egykori tanára, Vincze László testnevelő. – Afféle fenegyerek. Egészen hetedikes koráig. Attól kezdve mintha kicserélték volna. Tudom, hogy sokaknak a könyökükön jön ki a dolog, mégis elmondom, mert ez az igazság: Antit a sport változtatta meg! A foci, a négytusa, később a öttusa, a birkózás, a cselgáncs. Egyre rendszeresebben látogatta a sportfoglalkozásokat, és egyre inkább rájött, hogy erejét, ügyességét mire is kell használnia.

Unokatestvére, Bozsik Gyurka sem akármilyen legény. Már másodikos korában megcsinálta korláton a vállon átfordulást, az elsők között tanult meg úszni, és jelenleg, hetedikes korára a focinál tart. A vidéket ismeri, mint a tenyerét, tudja hol vannak a meder jelentősebb árkai és gödrei, talán még azt is tudja, hány szál hínár himbálózik a vízen...

Azon a bizonyos napon – úgy nyár közepe táján – a Körös szelevényi holt ágában lubickoltak, mint már annyiszor...

*

– Velünk jött a Szabó Géza is, aki az unokabátyámmal, Kovács Antival egyidős – mondja Bozsik Gyuri. – Egyszer csak meguntuk a pancsolást, és nekivágtunk, hogy átússzunk a túlsó partra. Végül is nem nagy ügy, jó ha ötven méter az egész, számtalanszor megtettük már oda-vissza az utat. Mármint hogy mi ketten az Antival. A Szabó viszont még sohasem. Nem is sejtettük, hogy ő is nekivág... Pedig hát... a virtus ilyen helyzetben nem elég. A meder mindenütt körülbelül három méter mély, ott bizony úszni kell!...

Egyre szaggatottabban beszél, a kezét tördeli, és remeg a szája széle. Még nem felejtette el a szörnyű élményt. Vajon elfelejti-e valaha...?

– Egyszerre csak hallom, hogy az Anti kiabál, hogy forduljak vissza. Visszafordultam... és szinte elzsibbadtam a rémülettől. A Gézát nem láttam sehol, csak a víz csobogott valahogy furcsán és félelmetesen arrafelé... Gondolkodás nélkül úszni kezdtem oda, ahol Géza elmerült, pedig féltem... nagyon féltem. Csak az nyugtatott meg kissé, hogy tudtam, a Tóni nagyon erős...

– Körülbelül tíz perc alatt zajlott le az egész – mondotta Kovács Anti. – Szerencsére még el tudtuk kapni a haját... aztán a karját is... vonszoltuk, cipeltük kifelé, ahogy tudtuk... és féltünk. Ilyenkor mindenféle eszébe jut az embernek. Hogy a fuldokló milyen erős... hogy mi is elfáradhatunk, hogy görcsöt kaphat a kéz, a láb... Még jó, hogy a Géza elég hosszú srác, viszonylag hamar leért a lába. De azt mindenképpen szeretném hangsúlyozni, hogy az öcskösé az érdem. Ha ő nem jön oda, ha nem tudja legyűrni a rettegését... Hiszen éppen hogy kijárta a hatodikat!...

*

Bozsik Györgyöt és Kovács Antalt a Szolnok megyei Tanács Életmentő Emlékéremmel tüntette ki, és pénzjutalomban részesítette a két bátor fiút.

– Hogy milyen érzés híres embernek lenni? – csodálkozik Bozsik Gyurka. – Hát honnan tudjam? Nem vagyok én híres ember. Ami ott a vízben történt... ilyenen nem szokott gondolkozni az ember...

– Hogy híres vagyok? – nevet Kovács Anti. – Nem mondom, az egész szakközépiskola úgy ismer, „az életmentő Kovács".

*

Jobb, ha lemondunk az oktalan hősöktekről, mert bármily szelíd is legyen a táj, olykor tündéri díszletek között lakik a félelem...

Cser Gábor

Fotó: Szalay Béla

»LEFEGYVERZŐ«

LÁTOMÁSOK

A vadászgépek rövid idő alatt szétszórják habkönnyű és vidám terhüket . . .

A távcsöves géppisztoly pontosan permetez

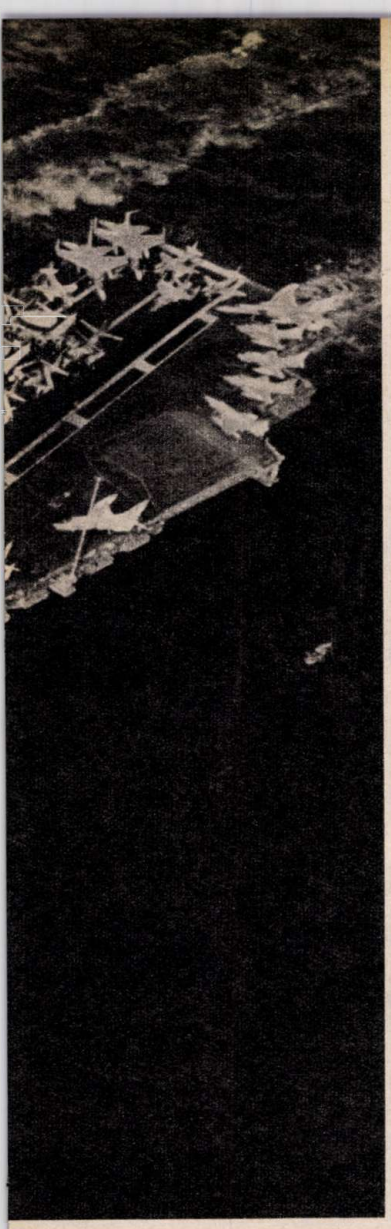

— Álmos vagy, nagypapa?
— Egy kicsit... Tudod a ladik volt az igazi. Ezek az egykori repülőgép-anyahajók az óceán közepén is túlságosan biztonságosak

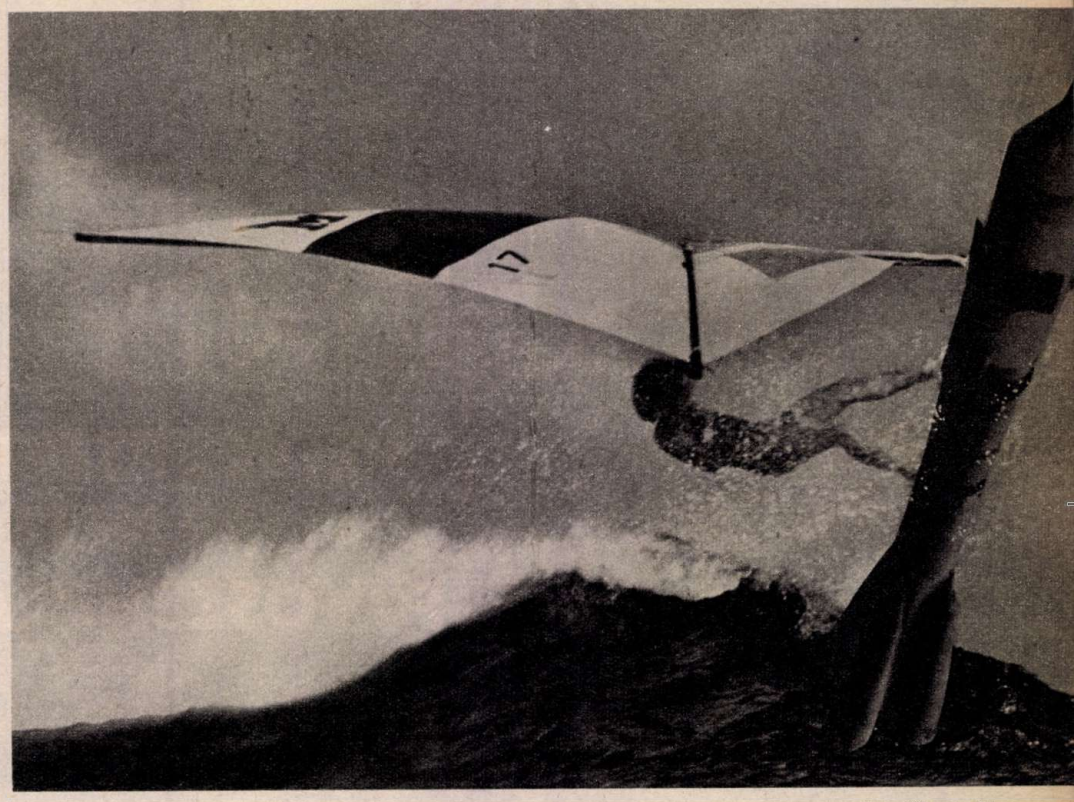

A széllovaglás roppant ügyességet és bátorságot igényel, mert a rakéta sebességét a viharos szél jelentősen fokozhatja

Talán kissé furcsa, hogy éppen most ábrándozunk a leszerelésről. Éppen most, a legfrissebb politikai „jégkorszak" kellős közepén.

Talán kissé furcsa, de mindenképpen hasznos. Mert minél többen ábrándozunk ugyanarról, annál inkább válik ez az ábrándozás akarattá. És minél erősebb az akarat, annál közelebb áll a tetthez.

A tetthez, amely közelebb hozza azt a jövőt, amelyről ma még csak „lefegyverző" látomásaink vannak...

Összeállította:
Görög Júlia
és Cser Gábor

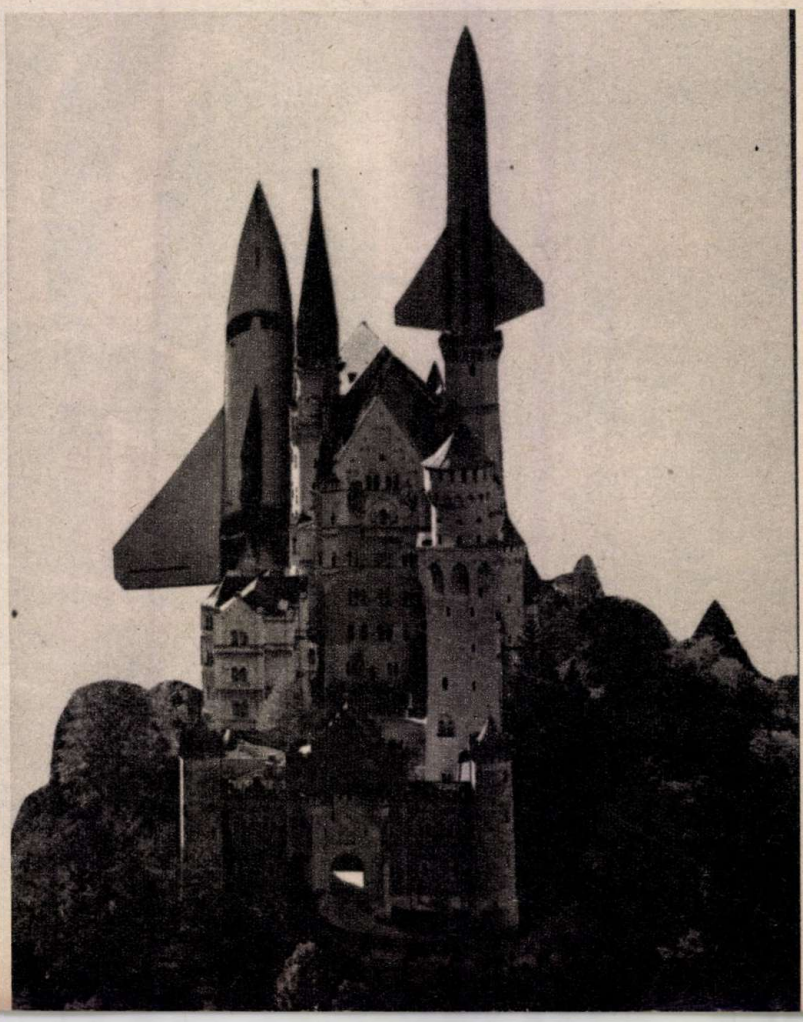

A rakétakilövő támaszpontokat fokozatosan alakítják át üdülőkké. Az álcázásra szolgáló lombok ezentúl a jó levegőt biztosítják...

KONCERT

HELIKOPTERRE, PÁNCÉLINGRE ÉS FÚVÓSZENEKARRA

A bátorság, az ügyesség, az erő próbái. Fenti képünkön a tűzzel, középen egymással, lent az akadályokkal viaskodnak gyerekek és fiatalok

Szirénaszó hasít a csendbe. „Honnan, merről, miért... ?" Egyre erősödő zúgás, már megállapíthatóan felülről. Arról a helikopterről, amelynek néhány pillanat múlva elhallgat a szirénája. Helyette a hangosbemondó veszi át a „főszerepet": Szeretettel köszöntünk benneteket az úttörőszövetség és a Belügyminisztérium vezetői nevében...

Az úttörőgárdisták – nevükhöz méltóan – feszes vigyázzban fogadják az üdvözlést, valamint a vendégeket, köztük Szűcs Istvánnét, a Magyar Úttörők Szövetsége főtitkárát és dr. Horváth István belügyminisztert, az MSZMP KB tagjait. A zánkai úttörővárosban rendezett úttörőgárda-tábor belügyi – majd negyvennyolc órával később – honvédelmi napja felejthetetlen élményt nyújt a közlekedési, a határőr és a tűzoltó szakalegységekben tevékenykedő gyerekeknek.

(Ágyúk bömbölnek, golyók fütyülnek a pákozd–sukorói dombháton. A Móga altábornagy parancsnoksága alatt álló sereg megvívja a magyar szabadságharc első jelentős csatáját. Az időpont: 1848. szeptember 29. Csillognak a szuronyok és a kardok, vértől ázik a föld, heves kézitusa zaja hömpölyög a Velencei-tó felé.

Alkonyodik – s mégis, mintha új nap kelne az égen.)

Lehet, hogy sokukat egyszerűen csak a haditechnika érdekli, a sok-sok izgalmas fegyver, műszer, berendezés. Ám ki tudja, hogy később közülük hányan választják hivatásuknak a haza fegyveres szolgálatát?... Egyelőre önfeledten tapsolnak a páncélingben viaskodó haditornászoknak, a kutyabemutató okosszemű négylábúinak, s persze annak az okmánynak, amely bizonyítja: a belügyminiszter az úttörővárosnak ajándékozza a Zánka nevű hajót. Tessék elképzelni, hány és hány ezer gyerek utazhat a pompás vízi járművön! Egyszerre kilencven pirosnyakkendős, az nyaranta máris több ezer – talán az Alföld kellős közepéről, tanyákról jött, pataknál nagyobb vizet ritkán látott – gyerek...

...S aztán ki látott még annál fantasztikusabb jelenetet (bár a valóságban jó lenne még kevesebbet látni!), amikor a felbőszült lángerdőt percek alatt móresre tanítja a habbal-porral felszerelt tűzoltókocsi? Vagy amikor papírsúlyú pici ember egyetlen apró, de villámgyors önvédelmi fogással földhöz teremt egy húskolosszust?

(A Velencei-tó közelében, Pákozd és Sukoró között a fiatal magyar honvédsereg vereséget mért Jellasics csapataira. Hírvivők futottak szét az országban; városokba és falvakba vitték azon

Dr. Horváth István belügyminiszter, az MSZMP KB tagja üdvözli az úttörőgárdistákat, majd átadja az okmányt, hogy a gyerekeké a Zánka nevű hajó

melegében az üzenetet: Győztünk! S kénytelenek voltak elhinni azok is, akik a legkevésbé hittek a győzelemben... Látni kellett a kipirult arcú honvédeket, legalább kezet fogni velük, és gondolatban megcsókolni győztes kardjukat.

„Fut Bécs felé Jellacsics, a gyáva,
Seregének seregünk nyomába;")

Hányféleképpen rugaszkodik el az ember a földtől? Sárkányrepülőn lovagol, műrepülőgépet késztet félelmetes figurákra. És nem fél, még akkor sem, ha – igaz, önként – kipottyan a gépből, és színes ejtőernyőn lebeg az úttörőváros főtere felé.

No és a parton, majd benn, a tó csábító vizében? Könnyűbúvárok és hajómodellezők mutatják be tudományukat. Álmélkodhatnak és töprenghetnek a gyerekek, hogy mit nézzenek meg inkább. Mert nem sokkal előbb ugyancsak megkapták a leckét, amikor repülő- és rakétamodellek káprázta tták el őket.

Persze, azt már valamennyien tudják (de legalábbis érzik): nem káprázat ez, hanem valóság. Nemes, katonás játék, melynek értelmét a haza szeretete, s ha kell – a védelme adja.

(„Az én apám e vén zászlótartó.
»Vészben a hon!« elhatott a nagy szó,
Elhatott kórágyához, fülébe,
S mankó helyett zászlót vett kezébe.")

A pákozdi dombon, a csata helyén emlékoszlop áll. A győzelem emlékéül tartjuk szeptember 29-én a fegyveres erők napját.

Dési Péter

Fotó: Szalay Béla

(Az idézetek Petőfi Sándor: A vén zászlótartó című verséből valók.)

Szép-szép a színes paplanernyő, de azért mersz is kell ahhoz, hogy valaki kipróbálja . . .

„Tessék mondani, ha ezt itt elcsavarom, akkor már félig-meddig tűzoltónak számítok?"

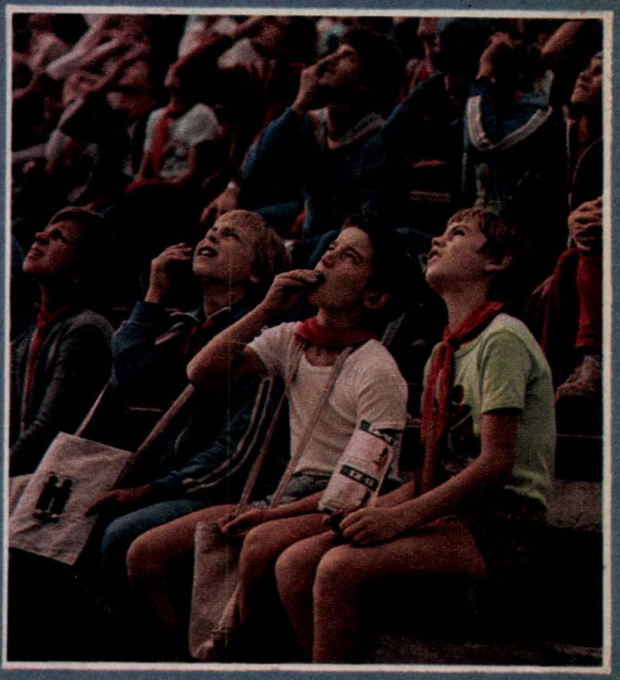

Nicsak, mennyiféle műszer, mutató és fogantyú van egy ilyen csodálatos helikopteren . . . !

– Odanézz, a mindenségit! Micsoda figurákat tud ez a pici műrepülőgép!

SZÁZNÁL TÖBBET

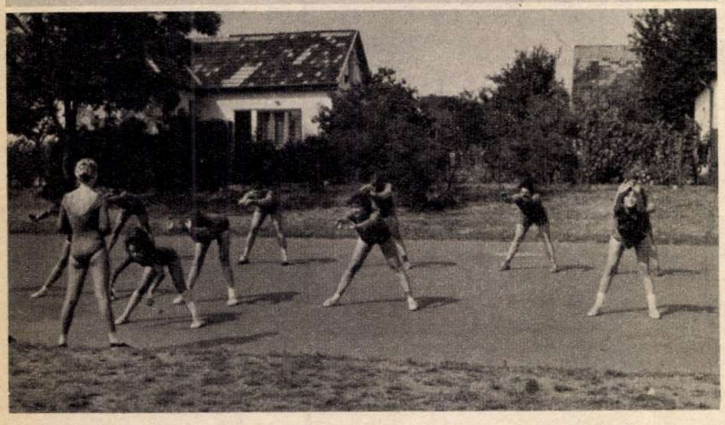

A szép, tiszta, virágos Budapestért fáradozók egy csoportja randevúzott a közelmúltban a főváros XIII. kerületében. A Thälmann utcai általános iskolánál adták át a nyolcvan családi házból álló „Tiszta, virágos otthon" elnevezésű lakónegyed környezetvédelmi mintaterületét. Ez az esemény jelentős állomása volt a „Szép, tiszta, virágos Budapestért — kerületünkért" mozgalomnak, amelynek egyik akciója a „100 tiszta ház" nevet viseli. Az ünnepség szónoka, dr. Pesta László, az országgyűlés egészségügyi és szociálpolitikai bizottságának elnöke hangsúlyozta: száznál jóval több tiszta házra van szükség, hogy a mozgalom valóban elérje célját. A találkozót gyerekek aszfalt-rajzversenye, közös tornázás egészítette ki.

Fotó: Wagner Margit

KEDVES ISMERŐS AZ ELSŐ SIKER

Tévébemondók. Kedvesen köszöntenek bennünket, híreket olvasnak fel, műsorokat ajánlanak. Életünkhöz tartoznak, ismerőseink a képernyőn, mégis, mintha „dobozba zárva", valahogy messze lennének tőlünk.

– Érzi-e ezt a kettősséget Baleczky Annamária?

– Igen, és ez nagyon zavar. Megyek az utcán és látom, hogy az emberek felismernek, de hirtelen nem tudnak azonosítani az előző este látott bemondóval. Pedig nem érzem magam másnak a képernyőn sem, mint a mindennapi életben.

– Sajátos Baleczky-vonás, hogy egyszer vidámnak, másszor mintha szomorúnak látszana . . .

– Nem tudok könnyen átállni. Ha megbántanak, vagy sérelem ér, ha rossz kedvem van, vagy ideges vagyok, azt is vállalom. Eleinte megpróbáltam alkalmazkodni, de nem sikerült. Nem hiszem, hogy akkor is kirobbanóan jókedvűnek kell látszanom, ha esetleg borúsabb napom van. Amiben nem hiszek, nem tudom meggyőzően csinálni. Ha egy-egy mondatot sutának találok, inkább átírom, azért, hogy kifejezőbb, érthetőbb, világosabb legyen.

– Gyakran olvassuk írásait, például az Esti Hírlapban. Ez kedvtelés vagy elhivatottság?

– Nagyon szeretek írni, és ha úgy érzem, van mondanivalóm, szívesen megírom. Régebben kishitű voltam, féltem a nehéz feladatoktól. Talán alábecsültem képességeimet. Most már tudom, hogy a lécet magasabbra kell magunknak tenni, és ha nagyon akarjuk, sikerül átugrani. Az első ilyen sikert éppen a Pajtás jelentette nekem. Általános iskolás koromban mindent lerajzoltam, műveimet rendszeresen beküldtem a Pajtáshoz. Hétről hétre szívdobogva lapoztam végig a lapot. Egyszer kaptam egy pár soros értesítést, amiben az állt, hogy mikor közlik a rajzomat. Rohantam az újságért, meg voltam győződve, hogy most mindenki látja rajtam, milyen boldog vagyok. Ez így most furcsán hangzik, de ez volt az első sikerem.

– Elégedettnek érzi magát? Vagy a léc ismét magasabbra kerül?

– Franciául tanulok, és most rákapcsolok, hogy még jobban elsajátítsam a nyelvet.

Géczi Éva

Fotó: Gaál Zoltán

PAJTÁS
BALECZKY
ANNAMÁRIA

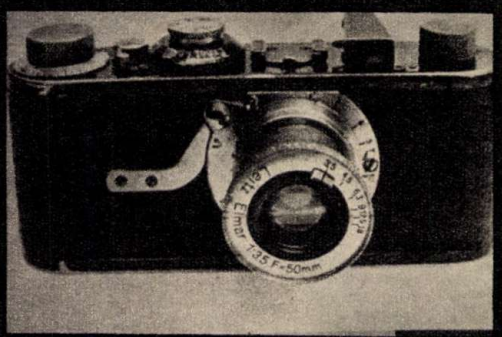

Daguerre első, fadobozos, körülbelül negyvenöt kilogrammos gépe után nagy fejlődést jelentett a Leica-rendszerű kisfilmes gép. A hivatásos fényképésznek ma már fotótáskára van szüksége a sok cserélhető alkatrész miatt

Bravúros felvétel egy szerencsés kimenetelű balesetről

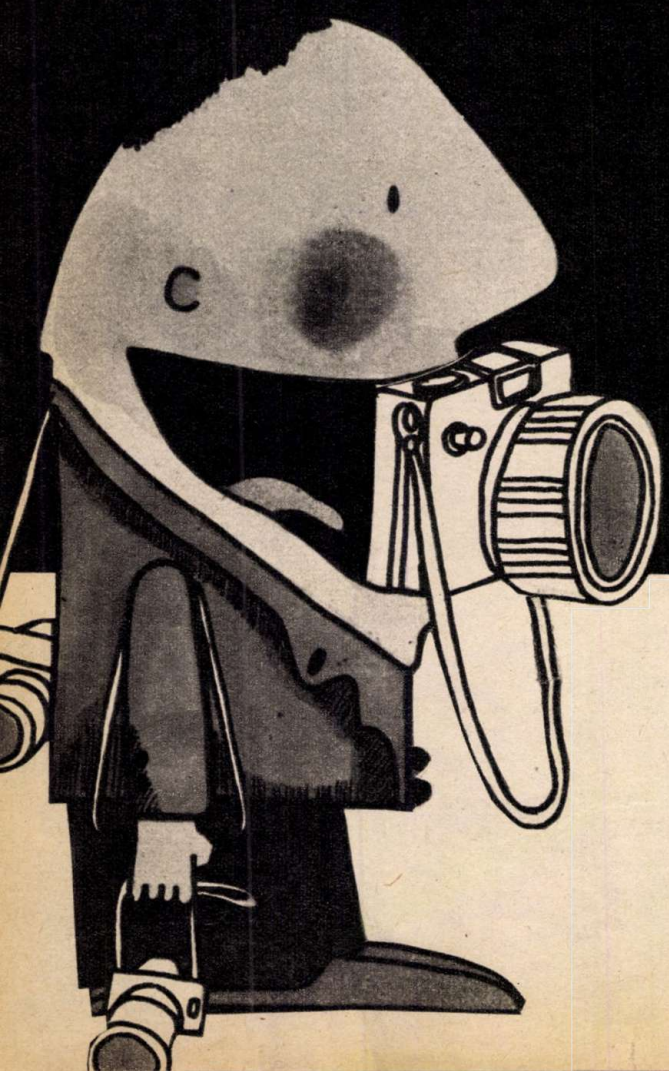

Mindenki mosolyogjon, itt repül a kismadár. Egy kattanás és kész a felvétel. Kevesebb, vagy több fényt kap a film, s ebből lesz majd a kép!

Ami nekünk természetes, megszokott, az bizony másfél száz éve még ismeretlen volt, sőt szentségtörés is, hiszen „egyetlen ember által gép sem rögzítheti Isten képmását" — az embert.

Hát nem is egyetlen ember készítette a gépet. Daguerre Louis Jacques Mandé (ez mind a feltaláló neve) 1839. augusztus 19-én hivatalosan bemutatta készülékét, amellyel első ízben lehetett képet rögzíteni.

Az angol Talbot (William Henry Fox) azonnal tiltakozó levelet írt a Francia Tudományos Akadémiának, magának követelve az elsőbbséget. Az elutasító válasz szerint a fényképezés feltalálása nem egyetlen ember érdeme. Az első működő gépet mégis Daguerre készítette. A gép súlya majdnem 45 kg volt.

MIT üzen a Pajtás?

KARACS ERZSÉBET, Veszprém, Sólyom u. 3. — 8200: Olvassátok el figyelmesen a szeptember 4-i számunkat, s megtaláljátok benne az Orion expedíció felhívását. Megtudhatjátok belőle, hogy ebben az úttörőévben 7 földi expedíciós vállalást kell teljesíteni. Igyekezzetek minél érdekesebb, ötletesebb feladatokat vállalni, hogy az őrs minden tagja jókedvvel és lelkesedéssel vegye majd ki részét azok teljesítéséből.

BAJOMI PÉTER, Szeged, Kereki u. 7. — 6700: Örülünk, hogy a szünidőben a játék és szórakozás mellett jelentős mennyiségű gyógynövényt gyűjtöttetek össze az őrsötökkel. Ne hagyjátok abba az ősz folyamán sem, hiszen egy-egy gyűjtőportya remek alkalom a kirándulásra is. Írjátok meg, mire költöttétek a pénzt!

HAJDÚ FERENC, Debrecen, Szőlő u. 1. — 4002: Azt írod, cselgáncsozni szeretnél megtanulni. Tudomásunk szerint Debrecenben a sportiskolában és a Debreceni Dózsa Sportklubban van erre lehetőség. A jelentkezéshez kérd a testnevelő tanárod segítségét.

KAPÁS MARIANNA, Budapest, Rózsa u. 37. — 1045: Sok használható ötletet írtál leveledben, néhányat feltétlenül meg is valósítunk majd. A Mini Pajtást azonban nem tudjuk évente két alkalomnál többször megjelentetni, mivel ezenkívül még sokféle különkiadványt készítünk, így például a Hahotát, a Pif—Pajtás Magazint. A Hahota kedvelői biztosan nem örülnének, ha helyette is rejtvényújságot adnánk ki, annál is inkább, mert rejtvényfejtésre tulajdonképpen minden egyes számunkban lehetőséget nyújtunk. Továbbra is várjuk javaslataidat, s természetesen a bírálataidat is.

LŐRINCZ ERZSÉBET, Törökszentmiklós, Szegfű u. 56. — 5200: Legközelebb, mielőtt megbírálnál valamit, alaposabban győződj meg róla, hogy igazad van-e. A Kajla magazinban ugyanis nem történt tévedés a 74. és 79. oldalon megjelent rejtvényeknél, mint ahogy jelezted, a felszólítás mindkét helyen úgy szól, hogy 1—71-ig kell összekötni a pontokat, s nem úgy, mint te írtad, 1—17-ig.

SZENÁKI ZSUZSA, Vásárosnamény, I. sz. Általános Iskola — 4800: Valóban rendkívül tartalmas kapcsolatot sikerült kialakítanotok a Kabay János Szocialista Brigáddal. Hiszen a gyógyszertárban — a munkahelyükön — tett látogatás a pályaválasztásotokat segítheti elő. A közös ünnepek, sportvetélkedők, az osztálynak nyújtott gyermeknapi ajándék — a sok munkát igénylő hímzett drapéria — mind-mind az együttműködés szép példái. A jövőben az eseményekről külön-külön is számoljatok be, s mellékeljetek a levélhez jó minőségű fekete-fehér fotót is.

HETESI ILDIKÓ, Komló, Gagarin u. 15. — 7300: Szerencsés ötlet volt, hogy a vándortábor során, Gyöngyösre érkezve felkutattátok a veterán Szepesi István bácsit, aki szemtanúként mesélt nektek az első világháborúról. S mivel az ő segítségével szép eredményt értetek el a városismereti versenyen, valóban köszönet illeti érte.

SÁROSI ILDIKÓ, Kisvárda, Kodály Z. u. 23. — 4600: Jóleső érzéssel olvastuk, hogy „vén" úttörő létedre még gimnazistaként is olvasod újságunkat, sőt, javaslataiddal munkánkhoz is segítséget nyújtasz. A tévében látott kisfilmek anyagából mi nem jelentetjük meg a jelzett tárgyak leírását. Kérdd meg levélben a televízió gyermekosztályát, hogy ha lehetséges, küldjék el neked azokat.

VÁLI GÁBOR, Komárom, Klapka Gy. út 24. — 2900: Az 1978-ban meghirdetett kedvezményes elektrotechnikai csomag iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy már akkor is csak az igények töredékét tudtuk teljesíteni. Így, mivel nem maradt belőle, nem tudunk nektek küldeni.

BALÁZS MÁRIA, Szob, Kossuth u. 4. — 2628: Az általános iskolások számára készített pályaválasztási tanácsadók valóban főleg azokat a szakmákat sorolják fel, amelyeket szakmunkásképző intézetekben lehet elsajátítani. De tartalmazzák azt is, hogy melyik gimnáziumban, milyen fakultatív tantárgyak tanulására lesz lehetőség. Megtalálhatod bennük a különféle szakközépiskolák névsorát is. A főiskolai és egyetemi végzettséget igénylő szakmákkal a középiskolai évek során ismertetik meg a tanulókat, hiszen azok középiskolai érettségit követelnek.

*

„MIÉRT NEM ÍR?" JELIGÉRE: Azok a gyerekek, akiknek megjelenik a címük a „Leveleznénk" rovatunkban, általában több száz levelet kapnak, így még ha szeretnének sem tudnak mindre válaszolni. Bizonyára ez történt a te esetedben is.

*

Rengeteg levelet kapunk, amelyben színészek, énekesek, zenekarok fényképét, címét kéritek tőlünk, vagy levelet küldtök hozzánk, hogy továbbítsuk hozzájuk. Az ilyen kéréseket nem tudjuk teljesíteni.

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára, fiúkat pedig textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmára képezünk ki.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a
PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRBAN.

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

– A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560,– Ft
– Az ösztöndíj: 500,– Ft.
– 5,– Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés);
– tankönyvek, tanszerek
– munkaköpeny, iskolaköpeny
– diákbérlet
– hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk.

A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.
Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti
és oktatási osztály
Budapest,
Váci út 91. 1044

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT • ÚJPESTI CÉRNAGYÁRA • BUDAPEST-NAGYATAD •

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat, a tanulók és dolgozóink megelégedésére. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkás-képesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás szeptember 1-től indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5 Ft térítésért.

Kivétel nélkül ingyenes a három tanév teljes idejére:

— leányotthonban a lakás
— tankönyv, tanszerek
— munkaruha, fejkendő, munkacipő, iskolaköpeny.

Ezenfelül megilleti a tanulót:

— tanulmányi ösztöndíj: havi 350—720 forint (a tanulmányi eredménytől függően)
— szociális ösztöndíj: havi 500 forint.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV Lőrinci Gyár
SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI OSZTÁLY,
BUDAPEST,
GYÖMRŐI ÚT 85—91.
1183 címre küldd.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT • BUDAPEST •

FIATALOK FIGYELEM!

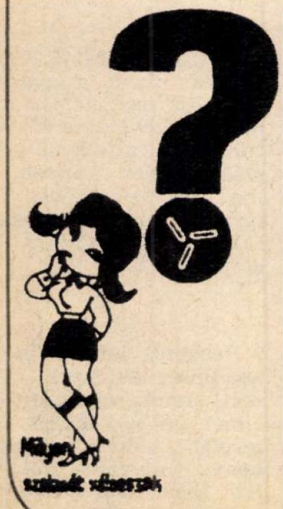

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Társadalmi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft
Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Erkel utca 30. 1046**
Telefon: 639-111/115-ös, 224-es mellék.

FÉNY-KÉP

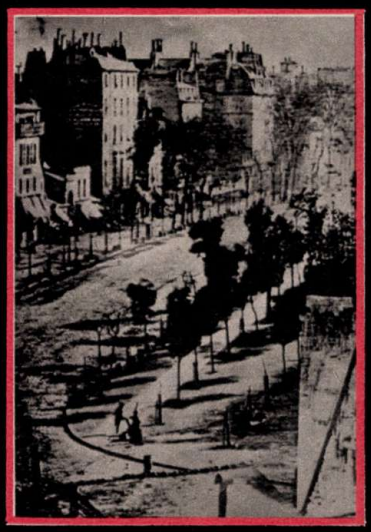

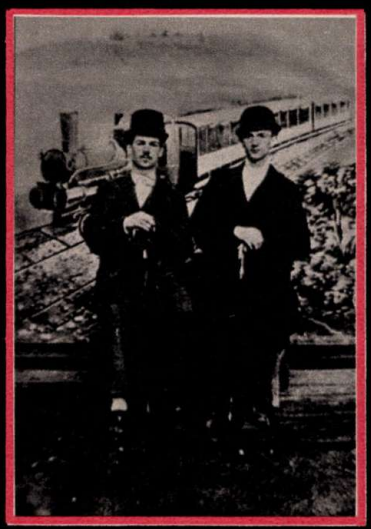

A fotózás történetében ez az első olyan felvétel, ahol a képen ember is látható (cipőt tisztíttat az utcasarkon). Az alsó felvétel majd egy óráig tartott. A háttér festett

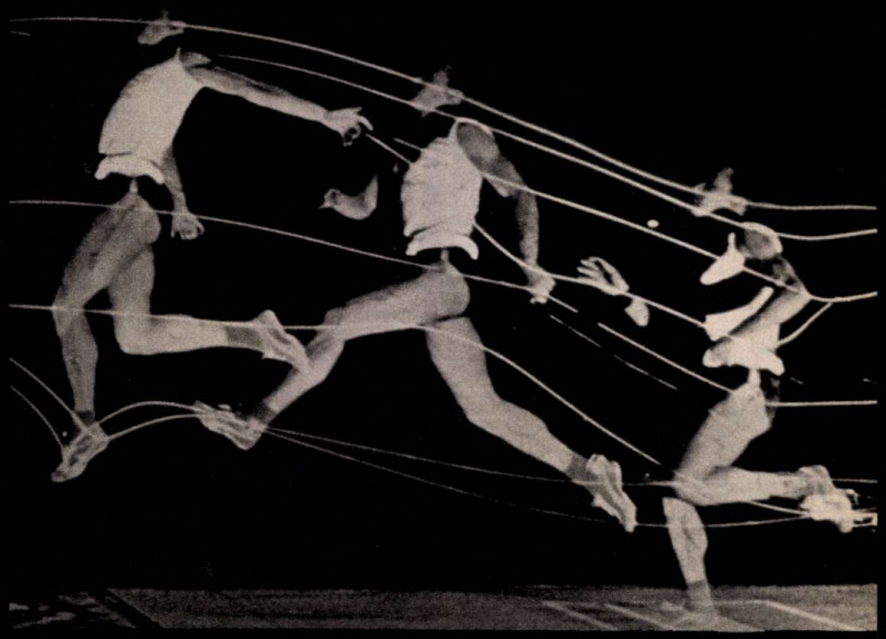

A motoros gépekkel elemezni lehet a sportolók mozgásának különböző szakaszait. Ezt a versenyzők oktatásánál is használják. A víz alatti felvételek pedig feltárták az eddigi ismeretlen tengervilág életét

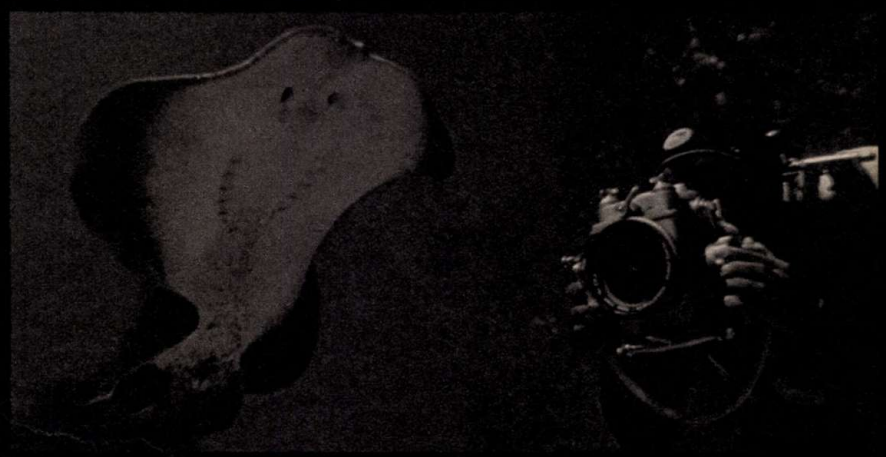

A sötétkamra elvét már korábban ismerték, Daguerre optikusokhoz járt, hogy megfelelő lencsét találjon eljárásához. Ekkor tudta meg, hogy Nicéphore Niepce is a képrögzítés feltalálásával foglalkozik.

Hosszú huzavona után szerződést kötöttek egymással, s levélben, titkosírással közölték elért eredményeiket. Niepce halála után fia folytatta kísérleteket. A kezdeti időszakban egy óra hosszáig is eltarthatott (kedvezőtlen körülmények között) az expozíció, vagyis a megvilágítás. Ezért főleg épületeket, mozdulatlan tárgyakat fotóztak az első időszakban.

Később a gépek tökéletesedésével a dagerrotípiák egyre jobbá váltak. A kész felvételen a jobb és a bal oldal felcserélődött és nem lehetett további másolatokat készíteni.

A negatív—pozitív módszert Talbot dolgozta ki, s felvételeit már nem fémlemezre, hanem klór-ezüst bevonatú papírra készítette. Ezzel megoldotta a sokszorosítás gondját, ugyanakkor megjavította a képek minőségét, s lerövidítette a megvilágítási időt.

Innen már rohamosabbá vált a fejlődés a fotózásban. 1887-től az üveglemez helyett celluloidfilmre történt a rögzítés, s a század végén Eastman, a Kodak-gyár alapítója olcsó gépekkel látta el a piacot. 1925-ben a Contax, Leica kisfilmes rendszerű fényképezőgépek lencséit már cserélni is lehetett.

Napjainkban a polaroid rendszerű gépek egy perc alatt elvégzik a felvételt, előhívást, rögzítést, azaz pillanatok alatt kész a színes felvétel.

Mi lehet még ennél gyorsabb, tökéletesebb a fotózásban? Nem tudjuk, hiszen már úgy is képes fényképezni az ember, ha nincs fény (ultraibolya, infravörös stb. fények esetében), a nem látható sugarak segítségével.

F. G. J.

Repró: Gaál Zoltán

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.
Fiúk jelentkezését várjuk vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőhálózat-szerelő szakmunkástanulónak.
Lányokat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.
Vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumokban, vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanműhelyben képezzük.
Vállalati ösztöndíjat adunk.
A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.
Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1—5. oktatási osztály.
Telefon: 690-900/531-es mellék és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény) Bányalég u. 2. személyzeti osztály
Írásbeli jelentkezés:
1325 Budapest, Postafiók 110.

VÁR A KŐBÁNYAI TEXTIL!

Jó kereseti lehetőséget biztosító szakmákat ajánlunk általános iskolát végzett leányok és fiúk részére 16 éves korig.
Leányokat felveszünk fonó és szövő szakmára, fiúkat textilgépszerelői szakmára.
Felvételi vizsga nincs.
Tanulmányi idő 3 év.
Vállalatunk korszerű gépi berendezésekkel rendelkezik (SZTB, Picanol, Saco-Lowell előfonó, Sweiter keresztorsózógép).
Juttatások:
- **a tanulmányi eredménytől függően havi 350—560,— Ft ösztöndíjat,**
- **havonta 500,— Ft társadalmi ösztöndíjat,**
- **elhelyezés, kollégiumban térítés nélkül,**
- **az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére az ebédet 3,— Ft-ért biztosítjuk,**
- **munkaruhát,**
- **évente kétszer kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből,**
- **III. évben tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk,**
- **III. évben a tanulók 90%-os teljesítménybérben dolgoznak,**
- **szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 10% szakmunkáspótlékkal 3000—4000,— Ft,**
- **továbbtanulási lehetőséget biztosítunk az üzemi szakközépiskolában,**
- **részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük.**

A „továbbtanulási jelentkezési lapra" kérjük írd rá, hogy a fonó, szövő vagy textilgépszerelő szakmára, a Kőbányai Textilművekhez jelentkezel.
A jelentkezési lapot kérjük, hogy a Kőbányai Textilművek személyzeti és oktatási osztály, Budapest X., Gyömrői út 90. 1103 címre küldjed.
Várjuk jelentkezésedet.

Címünk:
KŐBÁNYAI TEXTILMŰVEK
Budapest X., Gyömrői út 84—94. 1475

FIGYELEM!

1981/82-es tanévre a 14. életévét betöltött és általános iskolát végzett

lányokat szövőnek,
fiúkat villanyszerelő,
forgácsoló,
szerkezeti lakatos,
textilipari gépszerelő szakmákra
beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások:
Villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. Vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkáspótlékkal 2800—4500 Ft/hó, többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. Továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

CÍM:
PATEX ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR
személyzeti osztály
1135 Budapest
XIII., Fáy u. 81—83.

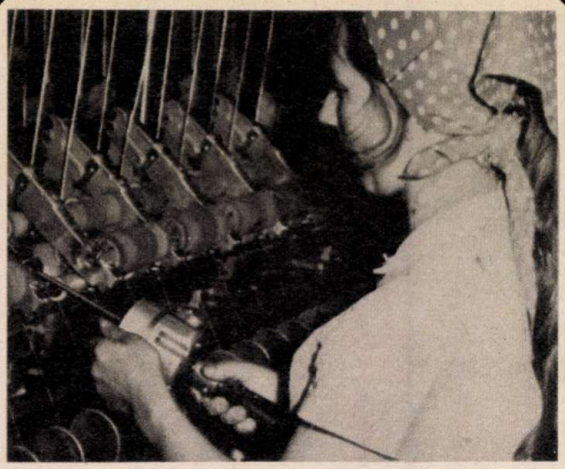

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat, illetve textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk
szakmunkástanulónak
akik az 1980/81-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.
Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. Felszabadulás után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.
Jelentkezés levél útján „SZAKMUNKÁSTANULÓ" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek
Budai Gyára
Személyzeti Osztály
Budapest XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím:
1502 Budapest
pf. 43.

A Fővárosi
Szerelőipari Vállalat
az 1981—82-es tanévre
beiskoláz szakmunkástanulónak
általános iskolát
végzett fiúkat
a következő szakmába:
Villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.
Vidéki tanulók részére
saját kollégiumunkban
teljes ellátást adunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíjszerződést
kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

FŐSZER

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

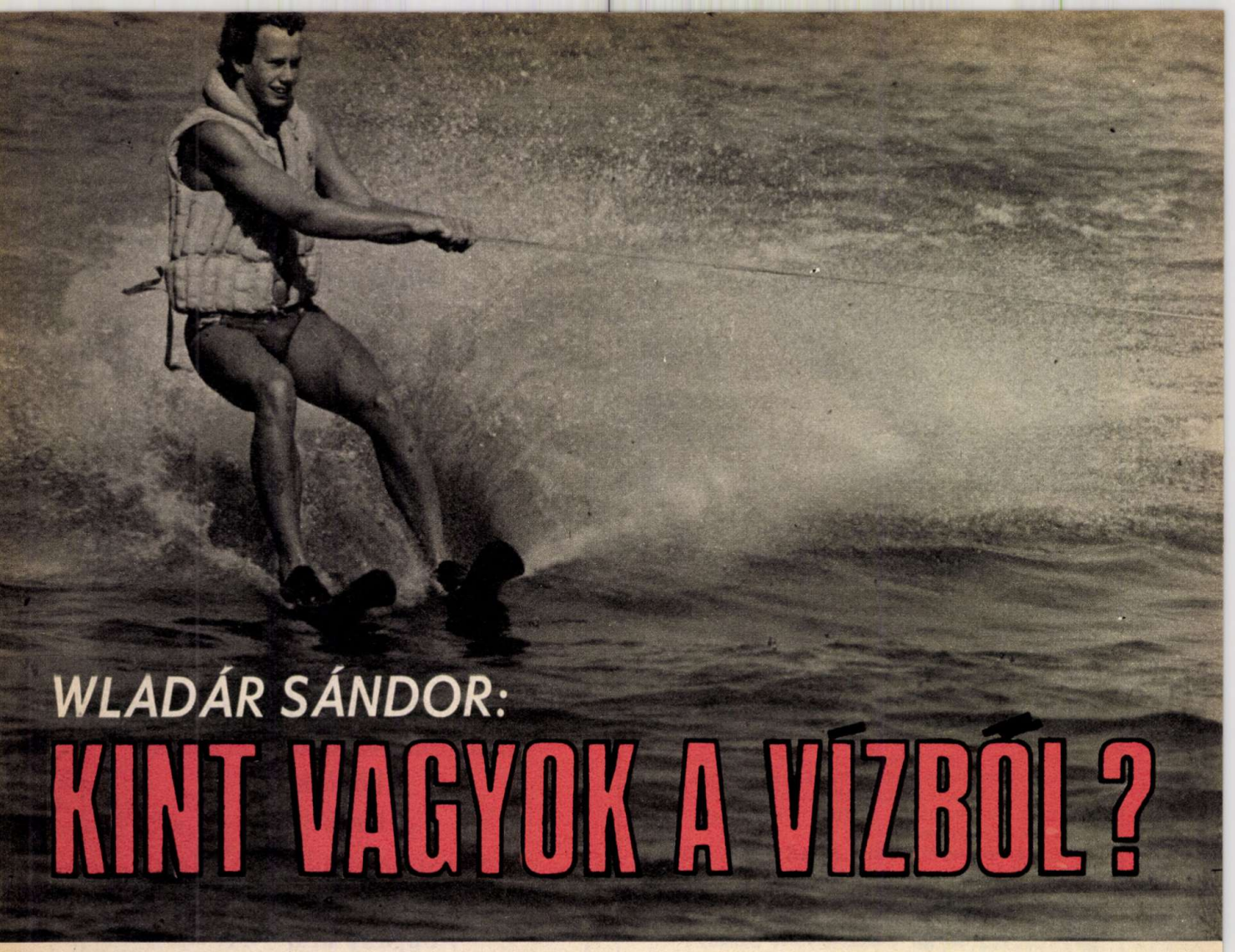

WLADÁR SÁNDOR:

KINT VAGYOK A VÍZBŐL?

Moszkva, 1980. július 26., szombat, este 20 óra 10 perc. A Luzsnyiki sportkombinát uszodájában rajthoz szólítják a 200 méteres hátúszás döntőjének résztvevőit. Néhány perc készülődés, aztán elindul a mezőny. Pontosan 2:01.93 perccel később olimpiai bajnok a magyar Wladár Sándor.

Születésnapi ajándék

A hátúszás királya évtizedekig az NDK-beli Roland Matthes volt. Az ő utódjának tartják, méltán, Wladár Sanyit, aki voltaképpen születésnapi ajándéknak is tekintheti a moszkvai aranyérmet. Az olimpia megnyitójának napján volt tizenhét éves.

— Azért nem kaptam ingyen ezt az „ajándékot" — mondja a KSI versenyzője. — Naponta nyolc órát edzettem, a felkészülés idején. Húsz-huszonöt kilométereket úsztam. Még évhalasztást is kértem az iskolában.

— Megérte?

— Feltétlenül. Most viszont ráhajtok a tanulásra, harmadikos vagyok a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban. Az úszásból, a vízből is elegem van egy kicsit. Szeretném kedvenc időtöltéseimmel elfoglalni magam.

— Például?

— Imádok vízisízni, motorcsónakázni, de legfőképpen horgászni.

— Hiszen ez mind kapcsolatos a vízzel...

— Igaz. Pedig azt gondoltam, hogy elmondhatom magamról: végre kint vagyok a vízből.

Testvéri segítség

Mosolygós, nyakigláb kamasz. Imádja a diszkót.

— Érdekes, a tánctól sokkal hamarabb elfáradok, mint az úszástól — említi —, hiába, nem szoktam meg.

— Milyen érzés népszerűnek lenni?

— Furcsa. Rengeteg levelet kapok, sokan hívnak telefonon, mindenkinek magamról kellene beszélnem, írnom. Hát ennek a sok kérésnek nem nagyon tudok eleget tenni. Ezért is „bújok" el, Ráckevén.

— Szeretsz versenyezni?

— Már nem annyira, mint korábban. Kezdetben jó volt, most már viszont ha győzök, az természetes, ha veszítek, akkor az nagy szenzáció. Ebből következik: nem hagyhatom, hogy legyőzzenek. Szeretnék a következő, a Los Angeles-i olimpiáig versenyezni, és természetesen meg akarom védeni a bajnoki címemet.

— Kiknek van szerepe sikeredben?

— Széchy Tamás edzőn kívül az egész családomnak, de különösen a bátyámnak, Zolinak. Az ő példáján felbuzdulva kezdtem úszni. Ha tőle nem kapok a kezdeti időszakban annyi biztatást, ha nem látom, hogy keményen készülve szép eredményeket lehet elérni, akkor nem állhattam volna a dobogó legfelső fokára.

Sanyi elég sokáig volt „másodhegedűs" a Wladár családban, hiszen testvére, Zoli már a montreali olimpián döntős volt. Most már azonban ő húzza a „prímet". Az olimpia előtt nagyszerű Európa-csúcsot úszott. S ehhez méltón szerepelt a nagy versenyen is. A győzelemkor felzúgó tapsvihar már régen várat-ott magára. Utoljára ugyanis negyvennégy évvel ezelőtt, 1936-ban szerzett aranyérmet az olimpián magyar férfiúszó: Csík Ferenc.

Agrármérnök? Állatorvos?

Hatéves korában kezdett úszni, a sportolás eddig csaknem teljesen betöltötte az életét. Most már egyre többet gondol jövőjére is.

— Vonzódom a természethez, a szabadban végzett munkához. Olyan hivatást szeretnék választani, amit ilyen körülmények között lehet gyakorolni. Agrármérnök, vagy állatorvos leszek. Ez persze messze van. Közben még annyi minden vár rám. Az érettségi, edzések és versenyek sora.

Amelyeken, mint mondta, semmiképpen sem akar veszíteni.

Bőcs Ferenc

Fotó: Gaál Zoltán

„Vízisízni mégis más egy kicsit, mint úszni. Nagyon jó pihenés . . .”

„Az igazi kikapcsolódás számomra a pecázás. Jé, ez is a vízzel kapcsolatos”

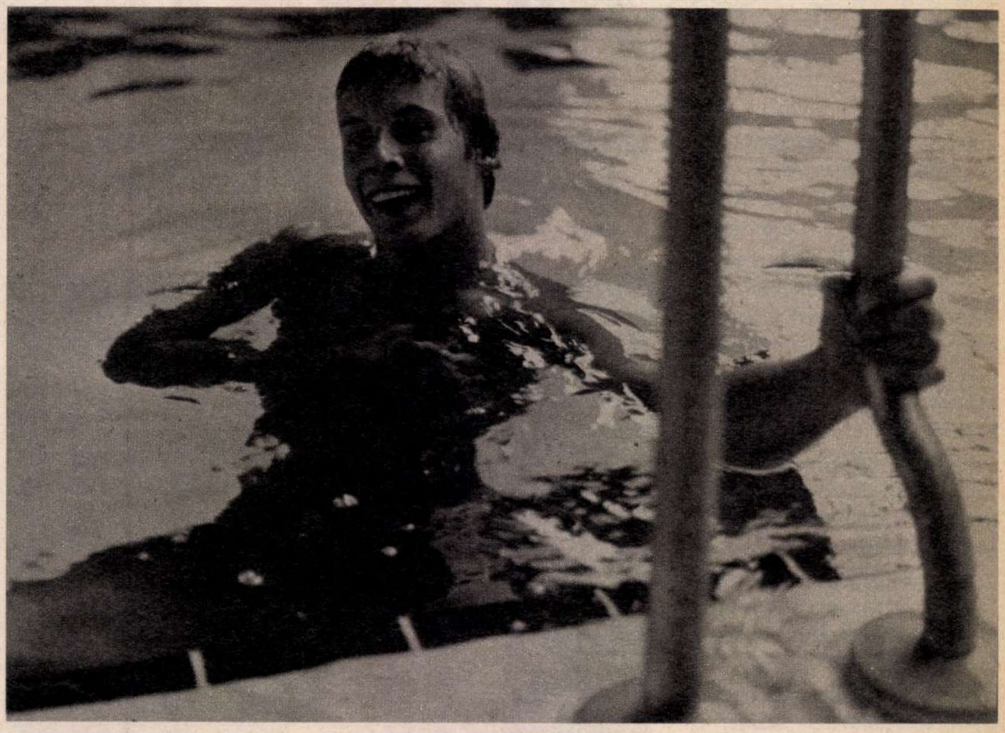

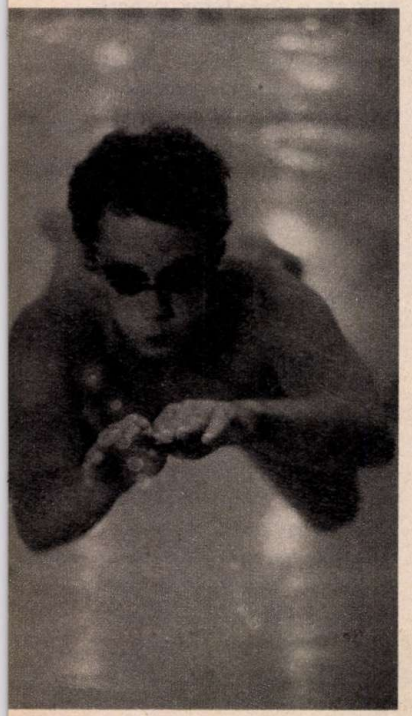

„Az úszással pihenés közben sem szabad szakítani, az megbosszulná magát . . .”

„Tizenhét évesen olimpiai bajnok lettem. Meg kellene ismételni ezt az eredményt négy év múlva . . .”

„Öröm a víz alatt. Egy jóízű lubickolás a Komiban, mégiscsak ez a legpompásabb frissítő a világon”

TENYÉR!

Az edző összekaparta türelmének maradék morzsáit. Feszesre rángatta pizsamaszerű öltözékét, amit ő judoginak nevezett, elfojtott egy sóhajtást, aztán hátat fordított a teremben nyüzsgő gyerekhadnak. A mellette toporgó apukára szegezte a szemét.

– Nos, kedves barátom, mint már mondottam, fiacskája otthon is gyakorolhat. Végül is, a karate egyik lényege, hogy rengeteg edzéssel, fegyelmezett gyakorlással testünk szinte minden részét, az öklöt, a kezet, az ujjhegyet, az alkart, a lábat, a lábujjat, a sarkat, a talpat, a fejet önvédelmi fegyverré képezzük. Nem, ne a szervizkészleten próbálja erejét, ügyességét csemetéje. Hogy már hat egymásba dugott cserepet is „felszeletelt"? Nagyszerű, de talán mégsem így kellene csinálni. Egyrészt, gondolom, Ön nem győzi korlátlanul vásárolni a tálakat, tányérokat, cserepeket, másrészt, ez a karaténak csak egy kis része. Egyébként is, fékezze magát, akinek karatéző fia van. Tanuljon önfegyelmet. Nagy szüksége lesz rá.

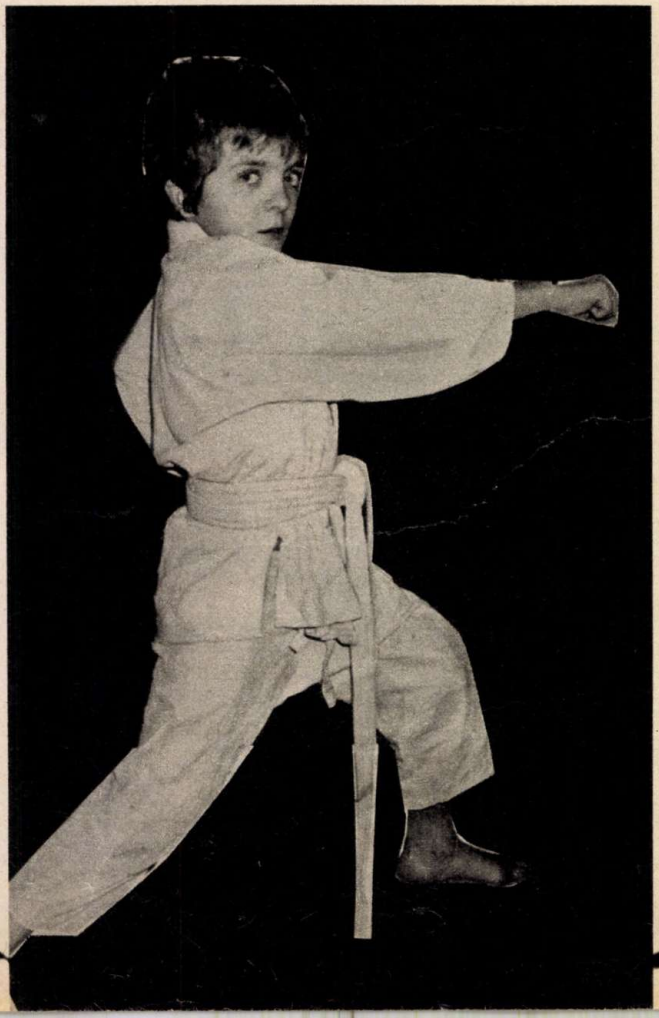

És tudja mit jelent ez a szó? Nem? Nos, „üres, fegyvertelen kezek"-re fordítható. Szóval, a karate hatásos önvédelmi sport, amely rengeteg ütés- és rúgásfajtából áll. Nem, nem a japánok találták ki. Hogy akkor honnan származik? Miért fontos ez? Na jó, ha magát ez izgatja a legjobban 1980-ban, akkor elmondom. Meg fog lepődni, a mindig udvariasan, békésen mosolygó kínaiak hazájában született ez a felettébb harcias játék. Nem, nem mostanában, hanem úgy kétezer évvel ezelőtt. A történelem adatai szerint a XV–XVI. században a kínai megszálló katonák vitték Okinawa szigetére, akkor még kempónak nevezték. Azt kérdezi, hogy mi ennek a sportágnak – ha annak nevezhető egyáltalán – a célja? Egyszerű: az ellenfél életfontosságú pontjainak ütésekkel, rúgásokkal történő, ellenőrzött tá-

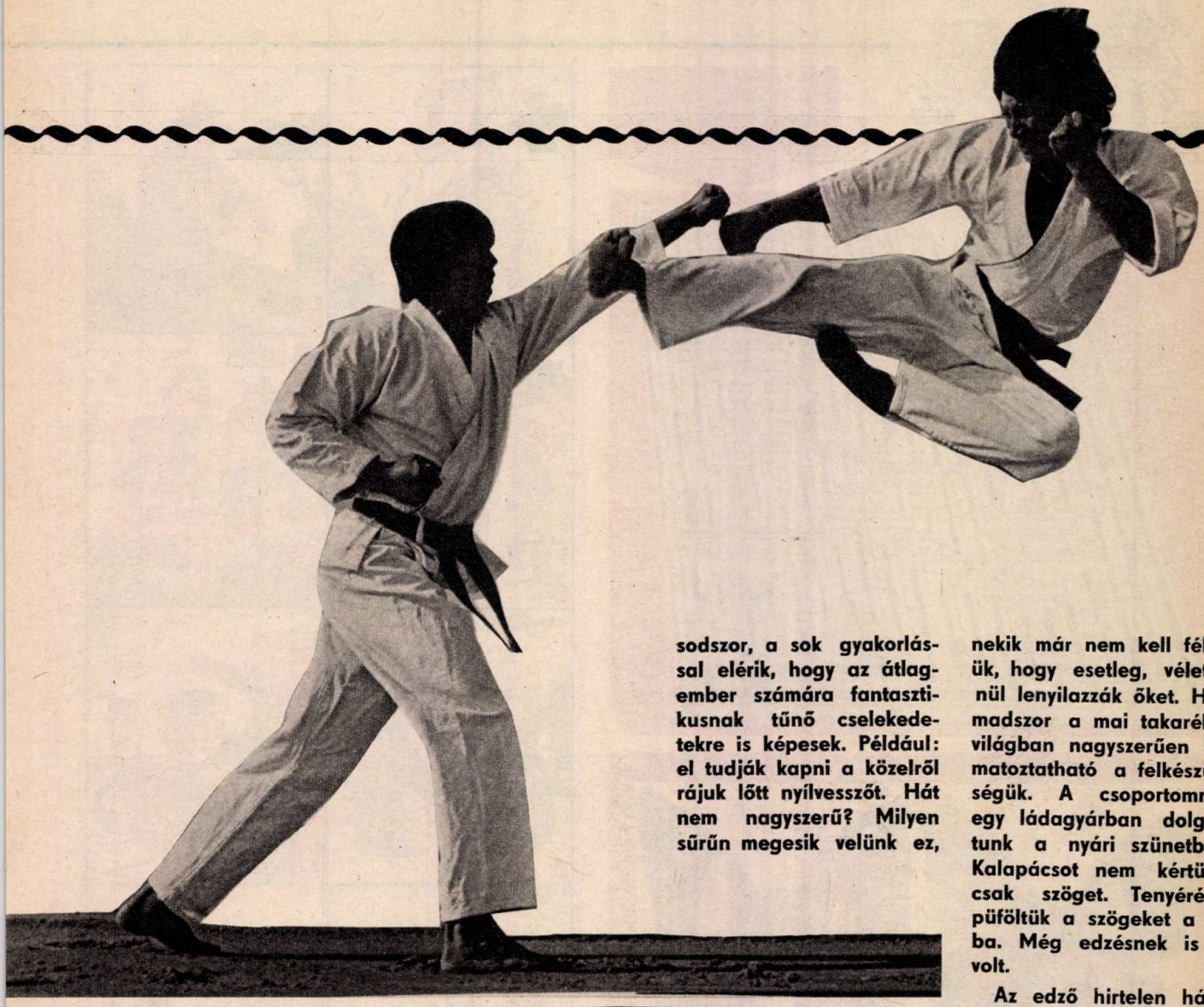

madása. Az „ellenőrzött" szón van a hangsúly, ugyanis a versenyeken nem érhetnek egymáshoz – kivéve a védéskor – az ellenfelek, a szabály értelmében az ütést, a rúgást egy-két centiméterrel az ellenfél előtt meg kell „fogni". Hogy akkor minek gyakorolnak annyit? Hogy még oda sem sózhatnak egy jóízűt? Hát először is, alaposan gyarapítják anatómiai tudásukat, tökéletesen megismerik az emberi test sebezhető pontjait. Igaz, ez még kevés ahhoz, hogy felvegyék őket az orvosi egyetemre, de a semminél több. Másodszor, a sok gyakorlással elérik, hogy az átlagember számára fantasztikusnak tűnő cselekedetekre is képesek. Például: el tudják kapni a közelről rájuk lőtt nyílvesszőt. Hát nem nagyszerű? Milyen sűrűn megesik velünk ez, nekik már nem kell félniük, hogy esetleg, véletlenül lenyilazzák őket. Harmadszor a mai takarékos világban nagyszerűen kamatoztatható a felkészültségük. A csoportommal egy ládagyárban dolgoztunk a nyári szünetben. Kalapácsot nem kértünk, csak szöget. Tenyéréllel püföltük a szögeket a fába. Még edzésnek is jó volt.

Az edző hirtelen hátat forditott az apukának. Lassú, megfontolt léptekkel az egyik vihancoló sráchoz ment. Nem szólt egy szót sem, csak szúrós szemmel nézte, s közben az arca egyre lilább lett. Lám, gondolta az apa, milyen fegyelmezett. Az én gyerekem is ilyen lesz. Mégis csak jó, hogy ezt a remek önvédelmi sportot választotta. Csak nehogy eltúlozza a lelkesedést. Különben beírathatom az egész herendi szervizkészletet karate-tanfolyamra, elvégre az önvédelem joga a tányérokat is megilleti.

Bőcs Ferenc

TÖPRENGŐ

LÉPCSŐN föl, lépcsőn le vezet az út X-ig. Keresd meg!

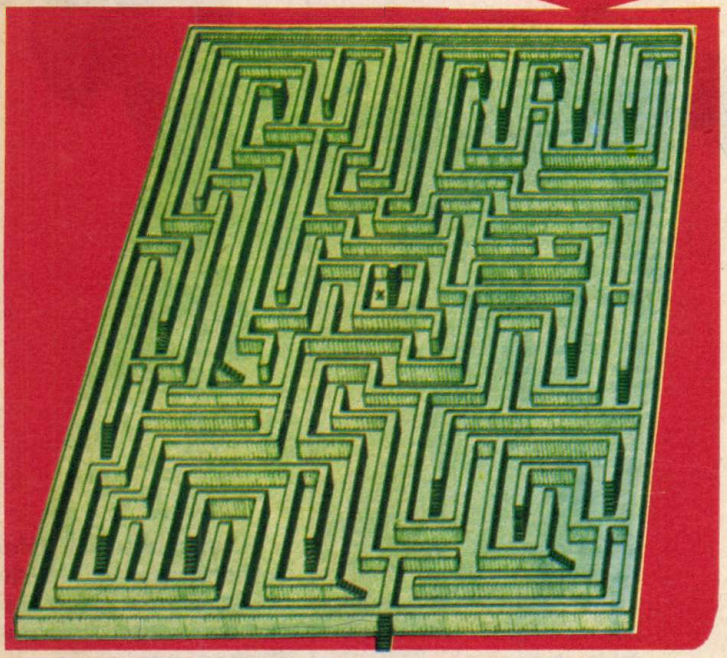

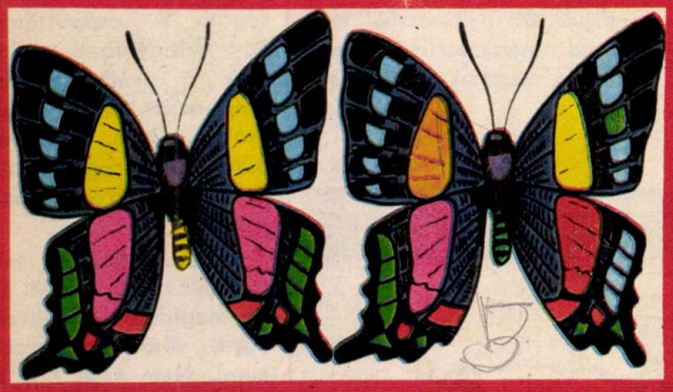

HÁNY KÜLÖNBSÉG van a két lepke között?

ÁLLAPÍTSD MEG a képek helyes sorrendjét a-tól h-ig. Két-két képet egy közös tárgy vagy részlet kapcsol össze.

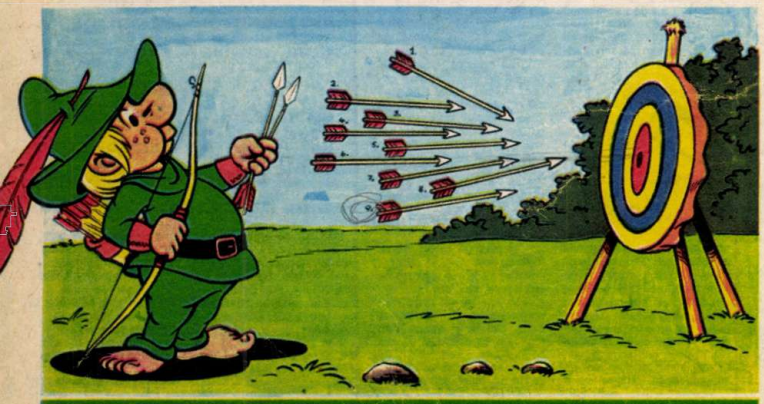

MELYIK nyíl talál pontosan a célba?

EGY rajz valamilyen oknál fogva „kilóg a sorból". De melyik az?

80/27
XXXV. ÉVF. • 1980. OKT. 2. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

Fotó: Gaál Zoltán

VS VENDÉGSAROK

NEM KELL SZÉGYELLNI!

Nagyon sok gyerek fordul hozzánk levélben olyan kérdésekkel, amelyekre nem tudja a választ, vagy úgy érzi, „cikis" az ügy... Természetesen mindenre mi sem tudunk felelni. Ezért egy-egy alkalommal olyan szakembereket hívunk szerkesztőségünkbe, akik mindennapi munkájuk során szoros kapcsolatba kerülnek a 10–14 évesekkel.

Kedves dr. Elkán György gyermekgyógyász, legyen a vendégünk!

– Tizenéves lányok és fiúk egyaránt gyakran ácsorognak a tükör előtt, hétről hétre újabb és újabb változást észlelnek külsejükön. Félfüllel hallottak már a serdülőkorról, de nem biztos, hogy értik: mi is történik velük.

– Vannak olyan belső elválasztású mirigyek, amelyek a serdülőkorban kezdenek el működni. Ezeknek hatására alakul ki az úgynevezett másodlagos nemi jelleg: a mellek növekedésnek indulnak, megjelenik a szőrzet, és így tovább. A serdülés időpontjai változóak. Van, akinél – főleg lányoknál – már kilencéves korban elkezdődik, s van akinél jóval később. De korábban kezdődik a lányoknál, mint az azonos korú fiúknál.

Mi történt a hangommal?

„Egész dörmögő lett a hangom. Mindig ilyen marad?" – kérdezi levelében a szegedi H. Tamás.

– A lányok hangja is változik, de a serdüléssel járó hangváltás feltűnőbb a fiúknál. A hang változása a hangképző szervek átalakulása, a hangszalag növekedése folytán következik be: előbb elmélyül, majd kialakul a végleges, a nemre jellemző hang. Ez az átalakulás évekig eltarthat, s gyakori velejárója a mutálás, amikor a fiúk hangja véletlenszerűen kisiklik, megtörik.

– Gyakran hallani lányoktól, hogy szégyellik a hónalj és különösen a láb szőrösödését. Az is előfordul, hogy igyekeznek megszabadulni tőle.

– Ez a korral együtt jár. Fiúknál, lányoknál egyaránt tapasztalható a szőrösödés. A szőrzet általában 10–15 éves korban jelenik meg, nagysága különböző. Elsősorban alkattól függ, de öröklétes tulajdonságok is közrejátszanak a növekedésben. Nem kell szégyellni, nem kell eltávolítani, hiszen épp olyan természetes dolog, mint az, hogy hajunk van.

„Csupa pattanás az arcom. S úgy érzem, emiatt nem tetszem a lányoknak" – panaszkodik a nagykanizsai K. Róbert.

– Majdnem minden serdülő számára a legkellemetlenebb az, hogy ilyenkor rendkívül hajlamos a bőrelváltozásokra. A pattanások megjelenése a serdülőkori változásokkal összefüggő jelenség. Az izzadságmirigyek gyakran eldugulnak, majd fertőződhetnek. Ez azonban rendszeres testápolással megelőzhető, s nem szabad elvakarni, nyomkodni, mert ez csak tovább terjeszti a fertőzést.

Minden lány tudja?

– A lányok között gyakori az aggodalom amiatt, hogy vagy túl fejlett a mellük a többiekéhez képest, vagy pedig sokkal kisebb. Jó lenne megnyugtatni mindkét „tábort".

– A mellek nagysága is alkati kérdés, melyben ugyancsak fontos szerepet játszik az öröklődés. De bizonyos mértékben közrejátszik a testsúly is. Persze, ez nem jelenti azt, hogy ha valaki fogyókúrázni kezd, a mellei is lefogynak. A mell fejlődése összefügg a serdülés kezdetével, és párhuzamos a másodlagos nemi jelleg egyéb tüneteinek kialakulásával. A kis mellű lányok legyenek türelemmel, hiszen mint már volt róla szó, a serdülés időpontja változó.

– Sajnos, még mindig nem minden lány tudja, hogy a menstruáció milyen változást jelent a szervezetében.

– A serdülőkorban a lányoknál a petefészek egészséges működése következtében a méhnyálkahártya havonta lelökődik, s ez kisebb-nagyobb vérzéssel jár. Ezt nevezzük menstruációnak. Ez általában 11–15 éves kor között következik be, s az első hónapokban előfordul, hogy rendszertelenül jelentkezik.

– A fiúk nemi érésének tüneteit se hallgassuk el...

– Nem beszéltünk még arról, hogy a fiúk mellét sem hagyja érintetlenül a pubertáskor. A mellbimbó megduzzadhat, sötétebbé válhat. Ez a fejlődés további szakaszában eltűnik. A serdülőkori változások a fiúknál a nemi szervek növekedése és ingerelhetősége formájában jelentkeznek. Ennek időpontja éppúgy eltérő lehet, mint a lányok nemi érése. A hirtelen változások fiúknál is, lányoknál is a figyelmet fokozottabban irányítják a nemi fejlődésre, s ez természetes jelenség. De nem kívánatos, hogy valaki a kelleténél többet foglalkozzon vele.

Divat és egészség

– Arasznyi sarkú cipőben tipegve, vagy éppen toprongyos ingben, szűk nadrágban járva az utakat, aligha gondolnak arra a gyerekek, hogy öltözködésük, ápoltságuk az egészségükre is kihat.

– Valóban, főleg a tizenévesek kissé vakon, meggondolatlanul követik a divatot. A cipőt úgy kellene megválasztani, hogy ne csak divatos legyen, hanem kényelmes is. A magas sarok gyermekkorban például terheli a lábboltozatot, megváltoztatja még a testtartást is, mivel az ilyen cipőben csak úgy lehet járni, ha szinte egyensúlyoz az ember. Kényszertartás alakul ki, mely fárasztó és egészségtelen is.

– Furcsa jelenség, hogy általában a bő felsőrészt szeretik a fiatalok, de még mindig erősen tartja magát a csöves nadrág.

– A szűk nadrágokról, főként a teljesen leszűkített, sűrű szövésű farmernadrágról, és egyáltalán a szűk ruházatról el kell mondani, hogy nem biztosítja a test szellőzését. A bőrt – különösen a hajlatokban – feldörzsölheti, s így kaput nyithat a különféle fertőzéseknek.

– K. Péter Budapestről a tetvesedés megelőzésére kér tanácsot.

– A hosszú, ápolatlan hajban a hajszálak nem válnak el egymástól, így jó táptalajt biztosítanak a tetvek szaporodásának. Ha a tetvek megtelepedtek, a mosás egyedül már nem használ. A fertőzött hajat rövidre kell vágni, majd a többszöri gyógyszeres kezelés segít.

*

Következő vendégünk a pályaválasztással, a különböző szakmákkal kapcsolatban várja kérdéseiteket, leveleiteket. A borítékra írjátok rá: Vendégsarok.

V. Sólyom Erzsébet
Fotó: Karasz Lajos

A serdülőkor sok örömet, de gyakran gondot is okoz. Ha valakinek egészségügyi tanácsokra van szüksége, ne restellje felkeresni az orvost, vagy megkérdezni bennünket

Vendégiskolások. A Fóti útiakat autóbusz hozza-viszi

A város peremén, Újpest legfrissebben épült iskolájában nagy az öröm, de a gond is. A huszonnégy tantermes épület átadása és berendezése egybeesett a tanévnyitás ünnepségével, s amikor már úgy tűnt, hogy együtt van minden, észrevették, hogy több a pad, mint az eléje állítható asztal. Ülni lehet, de írni nem. Mégsem késett el a tanévnyitás, mert az iskola igazgatónője gyorsan elutazott a vidéki gyárba, megsürgette, személyesen irányította a szállítást.

Ilyen még nem volt

Vendéglátóink szerint a magyar építőipar történetében példátlan eset az, hogy egy iskola hamarabb készüljön el, mint maga a lakónegyed. Az ide költöző családok gyermekeinek nem kell hónapokig a régi kerületükbe visszavisszautazgatni, hanem helyben, kényelmes körülmények között láthatnak munkához.

— Az építők meghallgatták kívánságainkat — mondja Haffner Ferenc, a felnőttek és gyerekek kedvenc Feri bácsija. — De van a dolognak árnyoldala is. Az ezerkétszáz tanulót befogadó épületben egyelőre csak háromszáz környékbeli gyerek tanul. A létszám aszerint növekszik, ahogy a lakásokat átadják. Amikor ma például a hatodik osztályosok testnevelésórája elkezdődött, tanítványaim közül jó néhányan otthoni öltözékben jelentek meg a tornateremben. Mielőtt megdorgáltam volna őket, eszembe jutott, hogy tulajdonképpen erről nem is tehetnek, hiszen amikor elosztottuk az órákat, még senki sem tudta, hogy néhány hét múlva már két hatodikos osztályunk lesz.

— A végleges létszám kialakulásáig kisegítő szerepet is kap az iskola. A Fóti útról a teljes felső tagozat hozzánk jár, s a Megyeri és a Viola útról is fogadunk gyerekeket. A reggeli és a délutáni vándoroltatásnál mi is segítünk, ügyeletet tartunk — magyarázza dr. Tóth Béláné, az alakuló úttörőcsapat megbízott vezetője. — A Fóti útiak az úttörőmunkában nagy tapasztalattal rendelkeznek. Sok mindent tanulhatunk tőlük, de a zászlóbontásnál mégsem számíthatunk rájuk, hiszen szervezetileg még a saját úttörőcsapatukhoz tartoznak, és az utazgatás miatt nem tudnak nálunk teljes értékű munkát végezni.

— A gyerekek többsége itt még csak vendég, de nagyon tetszik nekem, hogy házigazda módjára viselkednek — kapcsolódik a beszélgetéshez Sticza Gyula gondnok. — Sajnos, az illetékesek megfeledkeztek arról, hogy ahol emberek dolgoznak, étkeznek, ott hulladék is keletkezik. Nem kaptunk szeméttároló- és szállító edényeket. Iskolánk szeméttelepé vált volna, ha a gyerekek nem gyűjtik nylonszatyrokba, saját maguk szerezte kis vödrökbe a papír- és tízóraihulladékot.

Tíz kéz emelkedik a magasba

Sokan még „bolygó hollandiként" keringtek a hatalmas épület folyosóin, visítottak örömükben, ha meglelték saját tantermüket, amikor az úttörők már hallattak magukról. A csapatvezetőt elsőnek egy hatodikos lány szólította meg:

— Marika néni, én dobos voltam a régi csapatomnál. Rám számíthat.

— Akkor te dobolni fogsz.

A dobost kürtös követte, és az ünnepségen már úttörő fanfárosok is felléptek.

— Néhány nap múlva egy rajnyi fiú és lány Újpest munkásmozgalmának történetét kezdte tanulmányozni, hogy névadót találjon csapatunk számára — újságolja Marika néni.

— Az iskola vezetősége a folyosók üvegtárlóit nekünk adta. Szocialista szerződést kötöttünk az Újpesti Áruházzal. Elmegyünk hozzájuk dolgozni, műsorral kedveskedünk nekik, cserébe olyan hulladékokért, amelyeket mi még fel tudunk használni az iskola, az úttörőotthon szépítéséhez, vagy értékesíthetjük a MÉH-nél.

Az iskolának két úttörőszobája is van. Az egyikben éppen napközisek foglalatoskodnak, a másikban néhány szék árválkodik.

Egy a huszonnégyből. A csupafény tanteremben nagyobb kedvvel tanul az ember

Előfordul, hogy csak így lehet megközelíteni az iskolát

Kezek a magasban. Az első összejövetelen őrsvezetőt választ a Pinokkió őrs

Házigazda vendégek

De csak pár pillanatig. Vidám lányok csapata robban be a terembe, székeket húznak maguk alá, körülülik Kovács Gabriellát.

— Megkezdjük az első őrs első összejövetelét. Azt szeretnénk, ha te lennél az őrsvezető — fogja meg Gabriella kezét Magyar Helga.

— Én? Eddig füzetfelelős voltam.

— Az nem tesz semmit. Itt mindenki új életet kezd.

— Ha akarjátok?

Tíz kéz emelkedik a magasba.

— A jövő héten hol jövünk össze?

— Azon a dunai hajón, amelyen Visegrádra utazunk — javasolja az újdonsült őrsvezető.

Szívem szerint

Az Árpád úton tudják, hogy minden kezdet nehéz, de a múló napokkal helyzetük jobb lehet. Csak a vendégek hangja borongósabb, amikor a jövőre terelődik a szó. Talán még örülnének is, ha késne a lakótelep befejezése. A Fóti útiaknak, s a többi vendégnek ugyanis akkor menniük kell, és ki tudja, merre irányítják majd autóbuszukat.

Szívem szerint két dolgot mindenképpen állandósítanék az új iskolában. A lelkesedést, és azt, hogy az úttörőszobák valóban az úttörőké legyenek. A legnehezebb helyzetben is.

A csapaté, amely már akkor szervezte, tanulásra, munkára mozgósította a gyerekeket, amikor még neve sem volt.

Faragó György
Fotó: Karasz Lajos

Ez a mi sulink. Az új iskola már modellként is szerepel a rajzórán

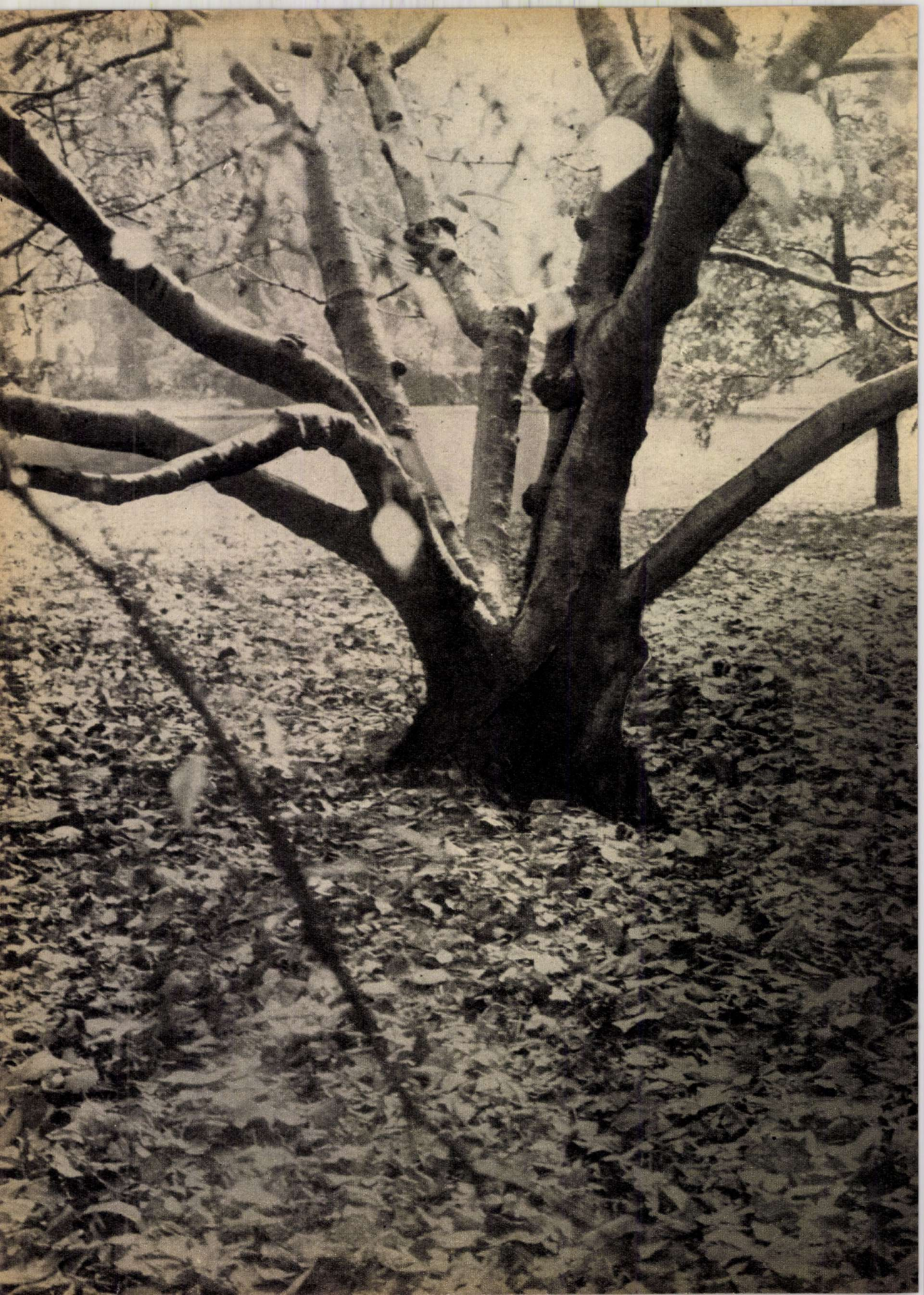

A FÁK ALUDNI TÉRNEK

Nekünk, a mérsékelt égöv lakóinak egészen természetes, hogy ősszel a lombos és néhány tűlevelű fa levele is megváltoztatja színét, majd lehull. Valójában ezzel a jelenséggel csak Európa, Észak-Amerika és Kelet-Ázsia aránylag kis területein találkozunk. Sokkal nagyobb területet foglalnak el a Föld felületén azok az erdők, amelyek évente nem hullatják le lombjukat. Ilyenek a különböző tűlevelű fák, a Földközi-tenger környékén élő örökzöld növények, vagy a tropikus, és szubtropikus őserdő.

A levelek őszi hullása tulajdonképpen a növények alkalmazkodása a hideg, vagy a szárazság rendszeresen ismétlődő időszakához. Ősszel a lombhullást a tél közeledte okozza.

Furcsának tűnhet, hogy két ilyen különböző jelenség, mint a hideg és a szárazság, egyforma tüneteket, vagyis a lombhullást váltja ki a növényeknél. Valójában rokon dolgokról van szó. A levelek leválásával a növény a nedvesség hiánya miatt megszabadítja magát azoktól a szervektől, amelyek nagy mennyiségű vizet párologtatnak a levegőbe – ezt a folyamatot légzésnek nevezzük. Télen látszólag elég sok csapadék van, a növények azonban nem tudják felszívni. Ha a talaj hőmérséklete nullához közeli hőfokra süllyed, a gyökerek már nem vehetnek fel vizet. Az érzékeny növények, mint például a tök, az uborka, és a bab, elhervadnak, amint a talaj hőmérséklete 4 C-fok alá süllyed. Más növényeknél ez a jelenség nem jár ilyen veszéllyel. Ilyen körülmények között a növénynek a legkisebb mennyiségre kell csökkentenie a vízleadását. Még az örökzöld növények is csökkentik valamilyen módon a légzést. A lombos fák a hidegre úgy készülnek fel, hogy idejében megvonják a tápanyagokat a levelektől. Ezt a folyamatot jelzi a levelek elszíneződése. A megváltozott folyamat ugyanis elbontja a zöld festékanyagot, a klorofillt, amely egy ideig mint valami szűrő, elfedte a levélben levő többi színt.

A növény tehát jelentős mennyiségű értékes anyagot őriz a zöld részekben, és lerakja a tápanyagtartalékoló szerveiben. Ezután a levélnyél és a hajtástengely között vékony réteg keletkezik, valamiféle tapasz, amely a levél leválása után lefedi a sérülést, és megakadályozza a részére fontos víz további elveszítését. A növény így felkészül a pihenésre.

De ne gondoljátok, hogy ezután a növényben semmi sem történik. A növény levél nélkül is lélegzik, szöveteiben lassan átalakulnak az egyes tartalékanyagok. A bimbók és a rügyek fejlődése a legkeményebb télen is folytatódik. Erről saját megfigyeléssel is meggyőződhettek. Válasszatok ki a környezetetekben valamilyen lombhullató növényt, és rendszeresen vizsgáljátok a rajta végbemenő változásokat, kezdve a télre való felkészüléssel, egészen a tavaszi rügyezésig. Meglátjátok, hogy e pihenő időszakban is számos változás megy végbe a növényen.

ZSI

EMLÉKEZÜNK

1849 őszén, a világosi fegyverletétel után Haynau lett Magyarország teljhatalmú császári helytartója. Magasrangú katonatiszt volt, hadvezérnek vallotta magát, bár egyetlen győztes csata sem fűződik a nevéhez. Talán éppen ezért forrt benne a bosszúvágy a rebellis magyarok ellen. Fennhangon jelentette ki: mindent megtesz azért, hogy Magyarországon száz évig ne lehessen forradalom. „Még az ükunokák fiai is félve, rettegve ejtik ki majd a nevemet" – mondta egy alkalommal.

Azóta százharmincegy év telt el. Három emberöltőnyi idő. Kevesen tudják ma már, hogy ki volt Haynau. Neve ugyan egyszer elhangzik az iskolában is, azon a történelemórán, amelyen az aradi vértanukról esik szó, mert a császári helytartó ártatlan honvédtábornokokat, szabadságharcunk legbátrabb embereit gyilkoltatta meg. Tizenhárman voltak. A mai gyerekek ismerik őket. Benne vannak a mindennapjainkban, úgy is, mint csapatnévadók, utcák, terek, városrészek névadói, és úgy is, mint példaképek, a hazaszeretet, a bátorság megtestesítői. Haynau ki akarta törölni nevüket a történelmünkből – de akaratlanul is sokkal, de sokkal mélyebbre véste azokat.

Nemcsak október 6-án emlékezünk rájuk, – hanem az év minden napján!

AZ ŰRUTAZÁS ELŐTT

Az űrutazás előtti felkészülés során jólesett a pihenés családi, baráti körben. A Kubai Köztársaság űrhajósa Arnaldo Tamayo Méndez fiaival a Csillagvárosban. Balra az NDK űrhajósa, Sigmund Jähn. (Fotó – APN)

CSAK DÉLELŐTT

„— Hogy tetszik az új suli? Hallottad, hogy mi, felső tagozatosok átköltözünk ide a Törökvész úti iskolából?

— Igen, és ezentúl csak délelőtt fogunk járni, megszűnik a délutános műszak és az új konyhában hatszázunkra főznek.

— Mindig az evésen jár az eszed. Építenek egy atlétikai pályát, remélem oda is eljársz majd." — Ezt a beszélgetést a budapesti Csatárka úti iskola előtt hallottuk.

SPORTSZERŰSÉGI DÍJ

Az 1967-ben alapított Sportszerűségi Díjat, a kiemelkedően sportszerű magatartást tanúsító sportemberek (versenyzők, diáksportolók, sportvezetők, edzők, testnevelő tanárok, játékvezetők, társadalmi aktívák) vagy sportkollektívák (sportegyesületek, diáksportkörök, szakosztályok, csapatok, együttesek) ez évben is elnyerhetik.

A testnevelési és sportszervezetek a területileg illetékes testnevelési és sporthivataloknál, a magánszemélyek pedig közvetlenül, vagy a sportsajtó útján küldhetnek írásban indokolt javaslatot, amelyet az OTSH sajtóosztályához (1054 Budapest, Rosenberg hp. u. 1. sz.) kell eljuttatni. Az oktatási intézmények megindokolt javaslataikat a területileg illetékes művelődésügyi szakigazgatási szervnek küldhetik, amely azokat a Művelődési Minisztérium testnevelési és sportosztályához (1055 Budapest, Szalay u. 10—14. sz.) továbbítja.

Az 1980. évi Sportszerűségi Díjra a javaslatoknak legkésőbb 1981. január 15-ig kell beérkezniük a fenti címekre.

A HÉT VICCE

– Ebbe fogjuk törölni a lábunkat!

BONGŐ

RÉGI ISMERŐSÖK

Kedves hagyománnyá vált, hogy mikor őszre fordul az idő, kiállításra invitálnak bennünket régi ismerőseink, a budapesti Irányi utcai iskola rajzszakkörösei. Ez évben Zala megye délnyugati részének népi motívumait láthattuk rajzaikon, s a tájék néprajzának tárgyi emlékeit.

VICCEINKRŐL – KOMOLYAN

Három évtized — háromezer vicc: ez a mérlege Katona Imre gyűjtőmunkájának. A neves néprajztudós áttekintette humorizálásunk történetét, vicceinket nemzetközileg is összehasonlította. Olyan kérdésekre keresett választ, mint hogy kaján tréfáinkat kik találják ki és azok hogyan, milyen körökben, mikor terjednek szájról szájra. Kiderült, hogy a mai értelemben vett vicc viszonylag rövid múltra tekinthet vissza. Nem is olyan régen ugyanis még nem az előadott történetet vagy szójátékot, hanem az egyszerű megtévesztő „beugratást" értették rajta.

Érdemes megnézni a havonkénti viccszámalakulást: legtréfásabb kedvünkben az októbertől áprilisig tartó időszakban vagyunk, a legsóvárabb humorú nap a vasárnap, a leggazdagabb a szombat, a hét többi napján a viccmondás egyenletes.

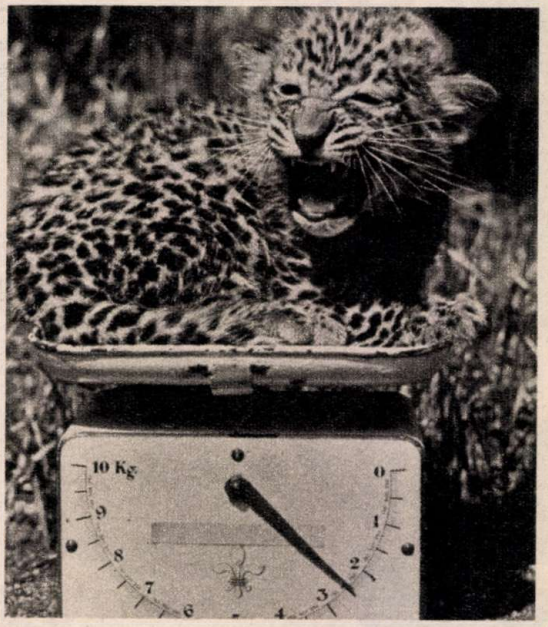

Kikérem magamnak ezt a hangot! Azért, mert még nem vagyok 2,5 kilogramm sem, ne tessék velem viccelni!

FEGYVERTÖRTÉNET

A Hadtörténeti Múzeum októberben, a múzeumi hónap keretében „Fegyvertörténeti ismeretek" címmel négy foglalkozásból álló előadássorozatot tart az úttörőknek. Az egyes foglalkozások témája és időpontja a következő: 1. Régi korok fegyverei, *a)* a hideg fegyverek (október 2. du. 3 óra). 2. Régi korok fegyverei, *b)* az első tűzfegyverek (október 9. du. 3 óra). 3. A Rákóczi-szabadságharc fegyverei (október 16. du. 3 óra). 4. Az 1848—49-es forradalom és szabadságharc fegyverei (október 23. du. 3 óra).

A foglalkozások a múzeum (Bp. I., Tóth Árpád sétány 40.) kiállítási termeiben, illetve a II. emeleti klubteremben lesznek. A résztvevők kézbe is vehetnek eredeti fegyvereket.

ÖRÖKMOZGÓT...

...épített ablakába egy tízéves ezermester. Találmányának lényege: ha fúj a szél, forognak a kanalak, és felkeverik a konzerv tartalmát. Ha viszont szélcsend van, a dobozban levő paradicsompüré — amely az előbb jól összetekeredett — most kicsavarodik, és szelet támaszt a kanalak által.

Ki lehet próbálni!

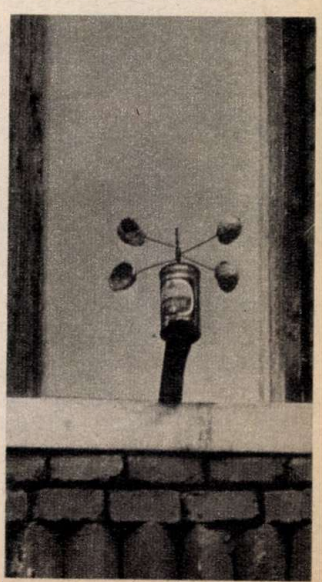

SUZUKI VÍZISÍ

Motorkerékpár és motorcsónak „keveréke" a Suzuki vízisí. Ötven lóerős motorjával óránként 50 kilométeres sebességgel siklik a vízen ez az újfajta szerkezet. Harmincliteres tartálya két és fél órás száguldásra elegendő.

Az olvasótábor egyik programja: bírósági tárgyalás. A tábort legjobban foglalkoztató témában per zajlott le. Ügyvédekkel, tanúkkal, ügyészekkel... egy-egy táborlakó megszemélyesítésében.

Ha már játék, legyen komoly!

BŰNCSELEKMÉNY NEM TÖRTÉNT DE...

Új-Hután, a festői szépségű hegyi faluban, a lankás domboldalon gyülekeznek a szabadtéri bírósági tárgyalás résztvevői. A harminc sárospataki gyerek már majdnem két hete táborozik itt Halász Magdolna könyvtárigazgató, Bartha Szabó József újságíró, Kövér Ágnes joghallgató és Pósa Lajos matematikus vezetésével.

Az olvasótáborról sokan talán azt gondolják, hogy ott egész nap a fűben hasalnak a táborlakók, és olvasnak. Hát ez itt nem így van. A régebben olvasott könyvek és saját életük történései adják a témát a közösen végzett „agytornához". Ez éppúgy jelent bizalmas esti beszélgetéseket, mint mindenki számára érthető, játékos matematikai foglalkozásokat. A kötetlen, barátságos hangulat kialakulásához nagymértékben hozzájárul az, hogy mindenki mindenkivel tegeződik.

Tegnap este dőlt el, hogy kik és miért ülnek ma a „vádlottak padjára". A véletlen hozta helybe a témát: néhány napja csövesek vertek sátrat a tábor mellett, és hangos magnózásukkal, kellemetlenkedésükkel zavarták a gyerekek nyugalmát. Balhéztak a csöppnyi falu kocsmájában, és állítólag a kocsmáros facsemetéit is kitörték. Amikor rájuk szóltak, fenyegetőztek.

A bíróság bevonul

Mindenki feláll, ahogy ez az igazi tárgyalótermekben szokás. Majd a gyerekek — a komoly játék kedvéért — két pártra oszlanak: egyik részük a váddal, másik részük a védelemmel tart. Vannak pártatlanok is, ők a nézők. A csövesek képviseletében két maszkírozott táborlakó ül csüggedten a vádlottak padján.

Az ügyész (felnőtt segítője: Bartha Szabó József) emelkedik szólásra. Elmondja vádbeszédét: kifejti, hogy a csövesek társadalomellenesen viselkedtek, ezért bűnhődniük kell.

A védelem — Kövér Ágnes szakmai támogatásával — elmondja: egy-

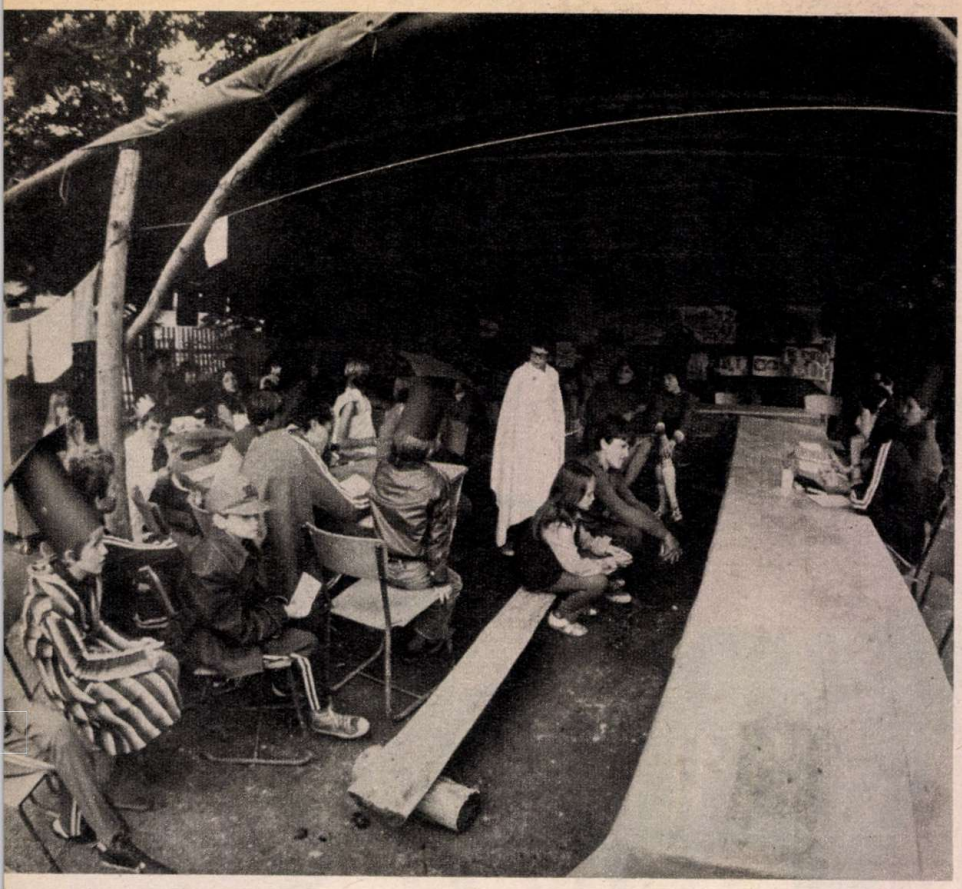

Az alkalmi bíróság az ebédlőben ver tanyát

István király tanúkihallgatásra vonul

részt még nem nyert bizonyítást, hogy valóban elkövették-e a bűncselekményeket, másrészt, ha igen, akkor sem ők a felelősek érte, hanem szüleik és környezetük.

Megkezdődnek a kihallgatások

A komoly eljárást néha kuncogás szakítja félbe, egy-egy jól sikerült jelmez láttán. Két „öregasszony" vádaskodása egyenesen röhögésbe fullad, mert olyasmit akarnak bizonyítani, amit csak elképzeltek, de nem láthattak.

Összecsap a vád és a védelem. „Részegek voltak!" — mondja a vád képviselője. Erre a védelem a borozás örömeiről idéz egy Nagy László-verset.

A helybéli gondnokról (akit szintén az egyik gyerek személyesít meg) kiderül, kaszával jött a táborozó csövesekhez, akik — mivel fenyegetve érezték magukat — kissé csúnyán válaszoltak neki ...

István király — mint a vád egyik történelmi tanúja — lép a bíróság elé és saját 1000 éves tapasztalataival bizonyítja, hogy a kóborló, portyázó ősmagyarok — akiket azonosít a csövesekkel — csak akkor váltak egységes nemzetté, amikor letelepedtek, rendhez és munkához szoktak.

A két „öregasszony" kényes témát feszeget ...

Színre lép még ...

Petőfi, saját versét idézi: „Szabadság, szerelem, e kettő kell nekem". Ez nagy tetszést arat, mert mindenki tudja, hogy a szabadságon nem a céltalan csavargást értette, a szerelmet pedig az egyik legszebb emberi érzésnek tartotta. A vád képviselője Marx Károlyt hívja segítségül, annak bizonyítására, hogy munka nélkül nem lehet az emberi társadalomban élni. A színre lépő Nemecsekre is oda kell figyelnünk: ahogy Ács Feriék a grundot, úgy akarták a csövesek a tábor egy részét kisajátítani.

A történelmi tanúk kihallgatása után a vádlottak szólalnak meg.

Nem érzik magukat bűnösnek, sőt, csövesnek sem, mert van munkahelyük, rendszeresen dolgoznak, külsejüket pedig úgy alakítják, ahogy nekik tetszik ... Azért jöttek ide, hogy pihenjenek, szórakozzanak.

Tagadják a fák kitörését, a kocsmai randalírozást, és az egyéb vádakat. De ezek nagy része már bizonyított. A védelem amellett kardoskodik, hogy ezek a fiatalok bizonytalan családi körülmények között élő, elkeseredett emberek, akik csak részben felelősek tetteikért.

— A szabadság nem jelentheti a törvények megsértését — érvel az ügyész.

A csöveseknek inkább segítségre, mint büntetésre van szükségük, hogy magukra találjanak — mondja a védelem.

A bíróság ítélethozatalra visszavonul.

Izgatott találgatások, fojtott viták, némi vidám szaladgálás a fárasztó ücsörgés után. Várakozás; még semmi. A bíróság hosszasan tárgyalja az ügyet. Végre!

A döntés

Csend. Ítélet: a csövesek bűnösek, ezért bírságot kötelesek fizetni. Indoklás: rossz körülményei, egyéni problémái miatt senkit sem menthetnek fel a törvények alól. Bármilyen szépen, helyenként meggyőzően érvelt a védelem, meg kell védeni a társadalom nyugalmát.

A kimerült társaság zsongó fejjel lazít, és majd csak este esik szó újra a történtekről. Legfeljebb az ügyészek csapata veregeti meg egymás vállát.

Az utolsó szót az egyik faházban összegyűlt gyerekek mondják ki. Megfogalmazódik ugyanis a tárgyalás — és talán az egész olvasótábor — legfontosabb gondolata: az előítélet eltorzítja, sőt ki sem engedi alakítani valódi véleményünket a másik emberről. A gondnok példáján látható ez világosan — eleve kaszával jött, mintha gonosztevők ellen indult volna. Pedig csak néhány fiú és lány kiruccant a hegyekbe — no és furcsán viselkedett. Mellékesen: „csöves" szerelésben voltak.

Kép és szöveg: Somhegyi Béla

MIT ESZÜNK 2100-BAN?

– Tengermély tiszteletem professzor úr!... Akkor hát itt volnék, ugye.

– Öö... igen, igen. Csak tegye le fiam, köszönöm.

– Tudniillik én a laptól... A táplálkozás jövője, ha tetszik emlékezni.

– Mi? hogy?... Áh, hogyne! Egy pillanatra összetévesztettem egy izé... szóval nem érdekes. Már emlékszem. Tehát arra kíváncsi, hogy mi lesz a kaja, igaz? He-he-he. Nos. elárulhatom: tea, virsli, mustár. Na!... Mi van magával kedves fiam?

– Elnézést a meghökkentően bamba külsőért, de honnan tudja ezt ilyen pontosan?

– Magam vettem reggel a közértben, jó vicc.

– Akkor ha nem tévedek, ezúttal nem túlságosan távoli jövőről beszélt drága professzor úr?

– Körülbelül fél óráról van szó. Miért, annyira éhes?

– Nem, nem dehogy! De szaladjunk talán előbbre kissé az időben.

– Csak sorjában, drága barátom, csak sorjában. Tulajdonképpen már az is kisebbfajta csoda, ahogy ma táplálkozunk!

Látogatóban Fiktív professzornál

– Hm... a virslire gondol, professzor úr?

– Nem tudom, mióta szokás tréfálkozni egy idősebb tudóssal, amikor az éppen nyomja a szöveget... Szóval egy kisebb csoda, mint mondottam. Nemesített növények, nemesített állatok. Mesterséges trágyázás, mesterséges eső, mesterséges napfény. Gyümölcs, zöldség, vitaminok egész évben. Traubi-szóda, a természet ajándéka... vagy mit is beszélek.

– Ne tegyen tönkre, drága professzor úr!... Hát hogyan lesz ebből interjú, ha így áll a helyzet?

– Miért? Talán csináljak közben delejes trükköket?

– Majd egy más alkalommal, aranyos professzor úr. De most nem erről van szó. Hanem arról, hogy amit itt hamarjában elmondott, annál sokkal többet a jövőben sem lehet már kitalálni...

– Úgy. Szóval lebecsüljük a tudományt.

– Semmi sem áll távolabb. Szóval tartogat még valamit a jövő a számunkra?

– Hogyne! Gondoljon például a virslire, hehehe... Jó mi?

– Remek. Bármelyik pillanatban kitörhet belőlem a szilaj röhögés. Addig is valamit a táplálkozás jövőjéről, ha nem tolakodás...

– Nézze, tulajdonképpen minden a növényeken múlik.

– Igen, igen, de azokat hiába kérdezem...

– Kár, pedig fecseghetnének. Mert tudnak valamit, amit rajtuk kívül egyetlen élőlény sem tud.

– Nekem elárulhatja professzor úr. Köztünk marad.

– A fotoszintézis, barátom! Gondoljon a fotoszintézisre!

– Muszáj..? A virsli jobb ötlet volt.

– Igen barátom. A növény az az élőlény, amely szervetlen anyagokból fehérjét képes előállítani. Minden élet alapját!

– No, ez derék dolog tőle. És mégis... hogyan csinálja?

– Nos helyben vagyunk. Ez lesz a következő lépés, hogy ezt megtudjuk. Véleményem szerint még ebben az évtizedben.

– És akkor mi van? Akarom mondani... mi ebben a diadal?

– Óh, semmiség. Csupán annyi, hogy 2000-re esetleg feleslegessé válik a földművelés és a növénytermesztés. Mert a ma még növények által termelt fehérjéket ipari üzemekben fogjuk termelni mi magunk, tetszőleges mennyiségben.

– Jó, jó... de a minőség? Tabletták, porok, masszák... Brrr!... Ki hiszi majd el nekem, hogy egykor virslit ettem?

– Nem kell mindjárt begyulladni. Ami a tablettákat, porokat és masszákat illeti, ezeket továbbra is a gyógyszertárakban fogják tartani. A táplálkozás sohasem lesz pusztán a létfenntartás eszköze, az továbbra is megmarad kellemes szertartásnak. A gyárakban termelt fehérjékből ugyanis olyan növényt rakunk össze, amilyet éppen akarunk. Sőt, akár állatot is... Elvégre ez az elképesztő változatosság, ami a növény- és állatvilágot jellemzi, mindössze a fehérjelánc szerkezetéből fakad. Azt pedig már manapság is meglehetősen jól ismerjük.

– Öö... már aki.

– A következő lépcsőfok az lesz, amikor ezek a gyárak afféle utcai automatákká válnak. Az ürge bedob a nyíláson egy lyukkártyát, amelyen rajta van, hogy éppen most mennyi fehérjére, zsírra, szénhidrátra, vitaminra, meg a jóég tudja még mire van szüksége, és hogy mindezt – mondjuk – a töltött káposzta ízével szeretné magához venni. Rövid zakatolás, és kijön a megfelelő összetételű és ízű táplálék.

– Hát ez maga az őrület. Hogyan lehet mindezt fokozni? Mit fogunk enni 2100-ban..?

– Semmit.

– Öö... mintha nem jól értettem volna, tündéri professzor úr.

– Jól értette barátom. Az égvilágon semmit. Magát az emberi szervezetet fogjuk megtanítani arra, amit ma még csak a növények tudnak. Képesek leszünk napfényből, vízből és széndioxidból szerves anyagokat előállítani. El fogjuk sajátítani a fotoszintézist! Nem mondom, lehet hogy valamivel talán zöldebbek leszünk, ám a kajára többé nem lesz gondunk. Csak kifekszünk napozni egy cseppet, és már jól is laktunk.

– Köszönöm a beszélgetést, professzor úr... És addig is együk meg végre ezt a virslit...

Cser Gábor

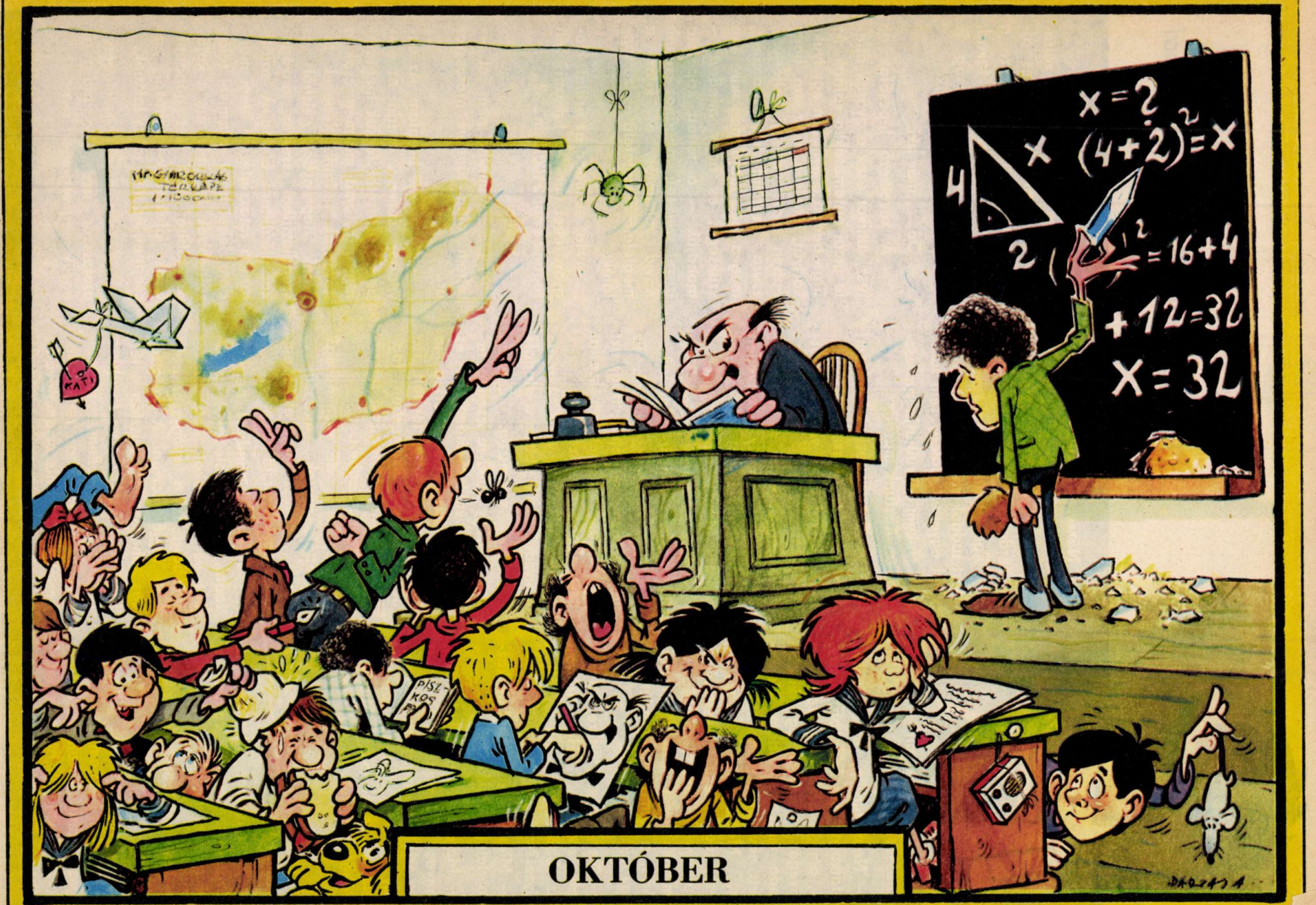

OKTÓBER

Minden hónapban, minden hónapról közlünk ilyan szines naptárt. A többi a te dolgod. Ragaszd kartonpapírra és jegyezd fel benne – hogy el ne felejtsd – legfontosabb teendőidet.

1
SZERDA
Malvin

2
CSÜTÖRTÖK
Petra

3
PÉNTEK
Helga

4
SZOMBAT
Ferenc

5
VASÁRNAP
Aurél

6
HÉTFŐ
Brúnó

7
KEDD
Amália

8
SZERDA
Koppány

9
CSÜTÖRTÖK
Dénes

10
PÉNTEK
Gedeon

11
SZOMBAT
Brigitta

12
VASÁRNAP
Rezső, Miksa

13
HÉTFŐ
Kálmán, Ede

14
KEDD
Helén

15
SZERDA
Teréz

16
CSÜTÖRTÖK
Gál

17
PÉNTEK
Hedvig

18
SZOMBAT
Lukács

19
VASÁRNAP
Nándor

20
HÉTFŐ
Vendel

21
KEDD
Orsolya

22
SZERDA
Előd

23
CSÜTÖRTÖK
Gyöngyi

24
PÉNTEK
Salamon

25
SZOMBAT
Blanka

26
VASÁRNAP
Dömötör

27
HÉTFŐ
Szabina

28
KEDD
Simon

29
SZERDA
Nárcisz

30
CSÜTÖRTÖK
Alfonz

31
PÉNTEK
Farkas

Közhírré tétetik, kit koronáznak pünkösdi királlyá és királynővé

Gál János mestere és művésze a fafaragásnak; Ózdon egész játszóteret épített fából

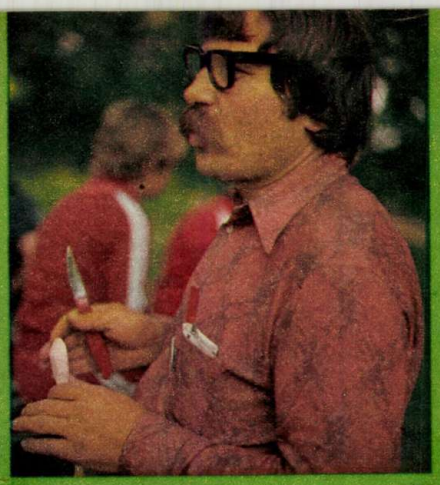

Tarka jelmezekkel készülnek a gyerekek a jeles ünnepekre

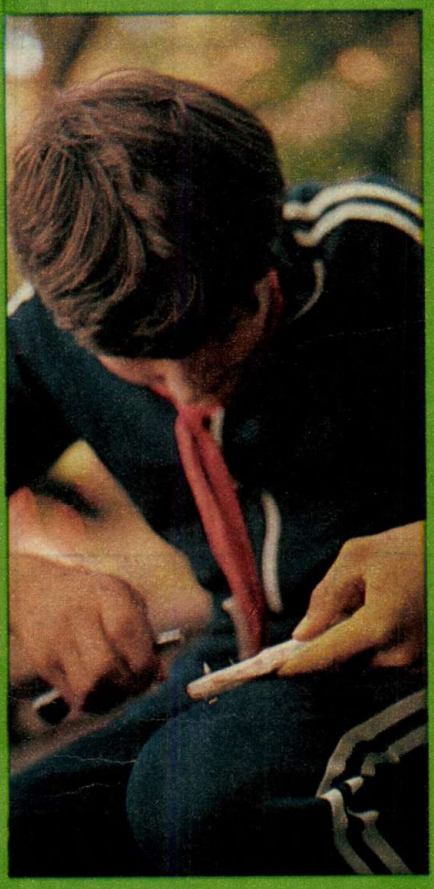

Aki itt megtanul néhány fogást, otthon biztosabb kézzel lát majd munkához

Táncra buzdítanak a balettintézet néptáncosai – csak ne lenne olyan meleg!

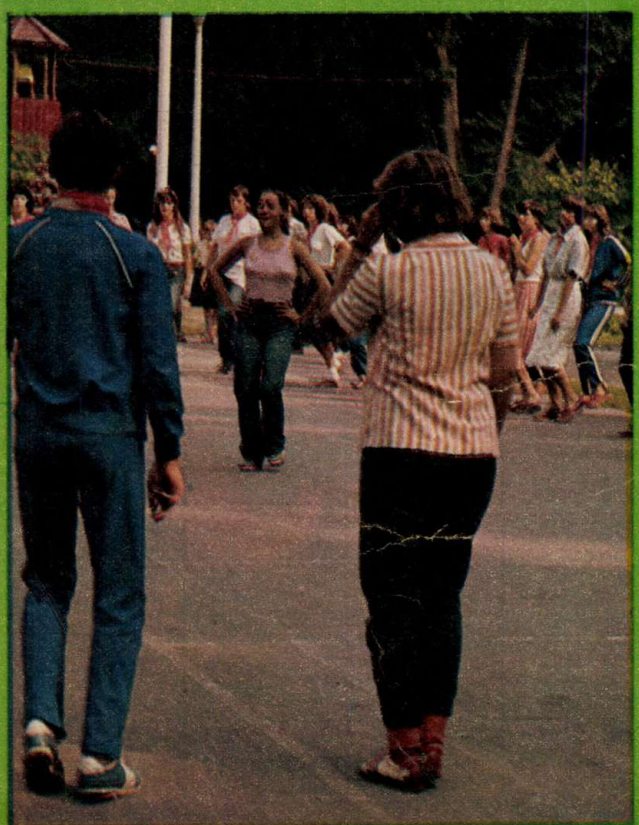

Nyájasfalva ma este saját főztjét eszi

A lufimalacoknak istálló is készül, nádból és szalmából

MÚLT I JÁTÉKOK

Az idén is megrendezték Csillebércen az országos úttörő népművész szaktábort, ahol a népművészek és más szakemberek vezetésével a gyerekek felelevenítették és eljátszották a jeles napokhoz, vagyis a régi ünnepekhez kapcsolódó magyar népszokásokat. Kiszebábut égettek (telet jelképező felöltöztetett szalmabáb) pünkösdi királyt és királynőt választottak; faragtak, tojást festettek, meséltek és regéltek, táncoltak és énekeltek; végül saját készítésű jelmezekben léptek társaik elé az ősi hagyományok eljátszói.

Képriportunk egy dolgos délutánon készült, a falukká szerveződött, két hétre új nevű altáborokban: jártunk „Nyájasfalván", „Balázsfalván" és „Fánkoson" . . .

S. B.

Fotó: Gaál Zoltán

A NEOTON SZTORI

A „Kell, hogy várj" című felvétellel kezdődött. Ez olyan régen volt, hogy talán ti sem emlékeztek már erre. Ez volt a Neoton együttes első és hosszú éveken keresztül legnagyobb slágere. A későbbi „família" nagyon fiatalon ért el szép eredményt, valamelyik „Ki mit tud"-on. A következő állomás az első nagylemez volt, melynek címe: „Bolond város". Ekkor már öten — öt fiú — muzsikáltak. A mai együttesek összetételét ismerve a névsor fantasztikusnak tűnik. Vegyük sorba őket.

Billentyűs hangszerek: Balázs Ferenc — ma Korál; Som Lajos: basszusgitár — ma Piramis; Debreczeni Ferenc: dob — ma Omega; Galácz Lajos: gitár — ma már a zenétől távol álló magánember; Pásztor László: gitár. Az időközben többször átalakult és nem egyszer sülylyedő Neoton-hajót csak Pásztor László őrizte kitartóan.

Neotonék a Távol-Keleten is hódítottak: a „família" két lánytagjának és a Santa Marianak japán plakátja

Stílusváltás 76-ban

Az első Neoton-lemez a már ismert összetételtől függetlenül megbukott. A Vigyázó Ferenc utcai Neoton-klub viszont fényesen működött. A sikertelen nagylemez miatt a szereplés egy ideig szünetelt. Közben többször alakult a csapat, a külföldi vendégszereplésre indult zenészek helyére újak kerültek. Az ördögi kör sokáig gátolta a Neoton továbblépését.

Újabb „Ki mit tud", amin már csak nézőként vettek részt. Volt is mit nézni a három Éva: Pál, Csepreghy és Fábián, — egyszóval a Kócbabák mozgásán, és volt mit hallgatni a lányok hangján. Barátság, próbák és a „gyengébb" nemmel megerősödött Neoton rövid időn belül ismét utolérte önmagát! Sőt, az 1976-ban megjelent Menedékház című nagylemez előrelépést és stílusváltást jelentett Ambrus Zoltán dobosnak, Jakab György billentyűsnek, Pásztor László és Galácz Lajos gitárosoknak.

Ezekben az években változott erőteljesen a világ könnyűzenei élete. Erősödött a rock, és elindult hódító útjára a technika segítségével a diszkózene. Gyakori volt a több stílusban „utazó" együttes. Hazai lemezklubjaink elsősorban az egyre nagyobb tömegben érkező külföldi slágerekre hagyatkoztak.

Külföldi siker

A Neoton gondolt egyet és a lelkükhöz közel álló diszkózenét választotta, szakítva a különböző stílusú zenékkel. A Csak a zene című, 1977-ben megjelent lemezük még a kísérletezés jegyében készült. De amikor egy évvel később külföldi sikereket játszottak nagylemezre diszkóstílusban, már senki előtt sem lehetett kétséges: a Neoton egyértelműen e korántsem könnyű műfaj útjára lépett. Ennek a zenének a játszásához fejlett technikára, ötletekre, türelemre, jó stúdióra és „diszkóul" gondolkodó zenészekre, illetve előadókra van szükség. És persze nem árt, ha a zenei ötlet mellé technikai és színpadi ötlet is társul.

A jelenlegi csúcs — és ez még nem az utolsó állomás a „Napraforgó" című Neoton-album, amely már külföldön is sikeresen hódítja a közönséget: angol nyelven jelent meg például Spanyolországban és Japánban. A Santa Maria az első tíz dal között szerepelt a spanyol és a japán slágerlistán.

Készül az új album

Legfrissebb híreink szerint az egyik neves svájci lemeztársaság válogatásán a Blondie, a Boney M., a Village People, Suzi Quatro és Amanda Lear egy-egy új sikere mellett helyet kapott a „Santa Maria" című Newton-sláger is. Nem írtam rosszul az együttes nevét! A Neotont angolul kimondani elég nehéz, ezért szerepel külföldön az együttes Newton név alatt.

Az év elején újabb személyi változás történt az együttesben. Az egyik Éva — Fábián — szólóénekesként folytatja tovább pályáját. Közben a Kati és a Kerek Perec együttesből két muzsikus a Neotonba „igazolt". Így a jelenlegi összetétel (ezt láthatjátok a poszteren is): Végvári Ádám, Pásztor László szólógitár, Baracs János basszusgitár, Jakab György billentyűs, Bardóczi Gyula dob, Csepreghy Éva és Pál Éva ének.

Eddig a Neoton-sztori, amelynek természetesen még nincs vége. Jelenleg a sorozatos külföldi vendégszereplések mellett itthon készül az együttes új albuma, ami várhatóan teljesen kiforrott és nemzetközi mércével mérve is kiváló produkció lesz.

B. Tóth László

hangfal

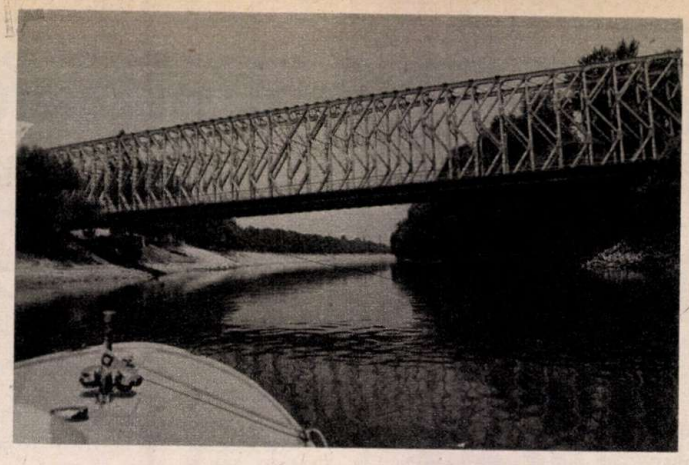

ÉLETÜNK ÉS A VÍZ

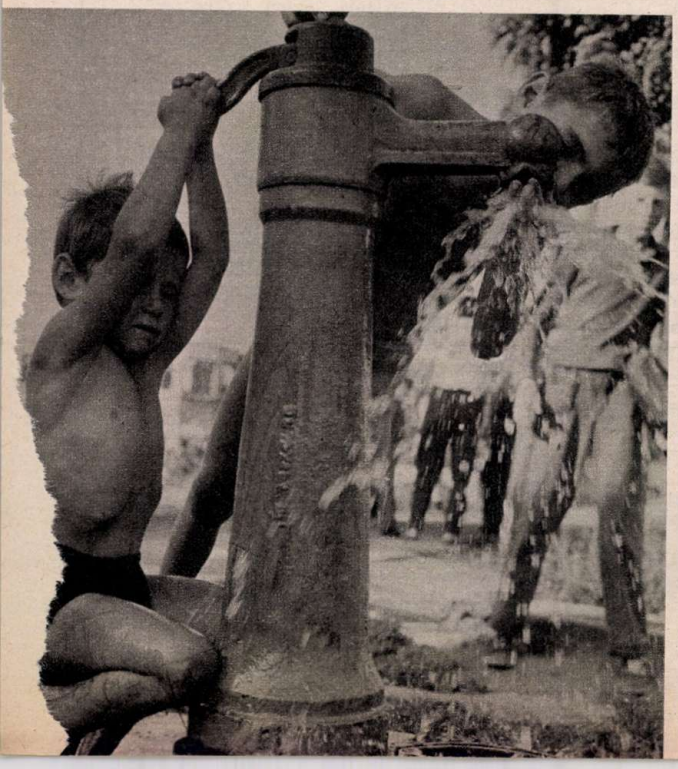

A pályázatra fekete-fehér kép, vagy képsor küldhető, szerzőnként legfeljebb 5 darab. A képek mérete 13×18 cm legyen. A képsor legfeljebb 5 képből állhat. A képpár vagy képsor megbontható. Szakkörök lehetőleg együtt küldjék be a pályázati anyagot, közös listával.

A rajzok, plakátok, fotók hátoldalán tüntessétek fel a következő adatokat: a kép címe és sorszáma, a szerző neve, lakhelye, életkora, iskolájának neve és címe. A pályamunkákat 1981. január 10-ig küldjétek meg a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok címére. (A pályázati felhíváshoz mellékeljük a vízügyi igazgatóságok címét.) A beküldött pályamunkákat a Hazafias Népfront, a vízügy képviselőiből és képzőművészekből álló zsüri bírálja el. Külön értékeljük a kisdobosok — 6—10 éves korosztály — és az úttörők — 10—14 éves korosztály — pályamunkáit, mind a három kategóriában.

A tematikának és a formai követelményeknek megfelelő pályamunkákból 1981. február 10.—március 1. között a vízügyi igazgatóság által meghatározott időpontban és helyen kiállítást készítenek. Mindegyik pályázati témában (dolgozat, rajz, fotó) a legjobb öt pályamunka az országos pályázaton vesz részt.

Az országos pályázaton a zsüri az alábbi díjakat ítéli oda külön-külön mindegyik kategóriában: egyéneknek vagy közösségeknek: **2 darab I. díj: táborozás az Országos Környezetvédelmi Szaktáborban** (A Magyar Úttörők Szövetsége szervezésében). **2 darab II. díj: 1000—1000 Ft, 3 darab III. díj: 500—500 Ft. Különdíjak: a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Titkársága 3 darab 1000—1000 Ft-os különdíja, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal 1 darab 2000 Ft-os, 1 darab 1000 Ft-os különdíja, az Állami Ifjúsági Bizottság különdíja 1 darab 2500 Ft-os vásárlási utalvány a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa különdíja.**

Tárgyjutalmak: sportszerek, fotófelszerelések, könyvek stb. A díjazott pályaművek készítőit 1981. április 1-ig értesítjük és meghívjuk az országos kiállítás megnyitójára. A zsüri által kiválasztott írásműveket, rajzokat és fotókat a KISZ X. kongresszusa tiszteletére rendezett ágazati (országos) Alkotó Ifjúság Pályázat és Kiállítás részeként mutatjuk be 1981. I. félévében.

A beküldött pályamunkákat nem juttatjuk vissza a résztvevőknek.

Várjuk a nevezéseket!

Országos Vízügyi Hivatal
Hazafias Népfront Országos Titkársága

A vízügyi igazgatóságok címei:

1. Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság, Győr, Árpád út 28—32. 9021. Levélcím: 9002 Pf. 101.; 2. Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóság, 1088 Budapest VIII., Rákóczi út 41. Levélcím: 1428 Pf. 33.; Alsódunavölgyi Vízügyi Igazgatóság, 6500 Baja, Széchenyi u. 2/c. Levélcím: 6501 Pf. 84.; 4. Középdunántúli Vízügyi Igazgatóság, 8000 Székesfehérvár, Balatoni út 6. Levélcím: 8001. Pf. 81.; 5. Déldunántúli Vízügyi Igazgatóság, 7623 Pécs, Köztársaság tér 7. Levélcím: 7601 Pf. 101.; 6. Nyugatdunántúli Vízügyi Igazgatóság, 9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2. Levélcím: 9701 Pf. 52.; 7. Felsőtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság, 4400. Nyíregyháza, Széchenyi u. 19. Levélcím: 4401. Pf. 14.; 8. Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság, 4025 Debrecen, Hatvan u. 8—10. Levélcím: 4001. Pf. 57.; 9. Északmagyarországi Vízügyi Igazgatóság, 3530 Miskolc, Vörösmarty u. 77. Levélcím: 3501. Pf. 3.; 10. Középtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság, 5000 Szolnok, Ságvári krt. 32. Levélcím: 5001. Pf. 31.; 11. Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság, 6720 Szeged, Tanácsköztársaság u. 4. Levélcím: 6701. Pf. 390.; 12. Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság, 5700 Gyula, Városház u. 26. Levélcím: 5701 Pf. 19.

Hív a szövőgyár!

1981/82-es tanévre a 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett lányokat **szövőnek,** fiúkat **villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmákra** beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő 3 év

Juttatások: Villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj.

Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően, 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj és 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idején a gyárban. Vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után, szövő munkakörben, 5% szakmunkáspótlékkal 2800—4500 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. Továbbtanulást támogatjuk.

[redacted]

PATEX

[redacted]

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon, 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

CÍM: PATEX ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR személyzeti osztály, 1135 Budapest XIII., Fáy u. 81—83.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat fonó, szövő, kötő,**
fiúkat **textil- és ruházati ipari gépszerelő, kötő- és varrógép-műszerész** szakmunkástanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.
Ösztöndíj: A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft,
kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.

A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezés.
Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola biztosít.
Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.
Továbbtanulásra az üzemi Textilipari Szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV**
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út
111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

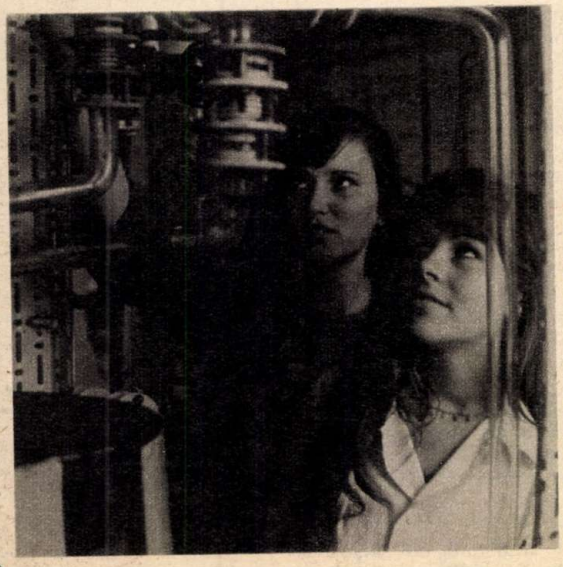

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.
Fiúkat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó), hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, villanyhálózatszerelő, esztergályos, csőhálózatszerelő szakmunkástanulónak felveszünk. Lányokat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.
Vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
Vállalati ösztöndíj.

Címünk: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. oktatási osztály
Telefon: 690-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény)
Bányalég u. 2.
személyzeti osztály
írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók: 110.

TELL VILMOS VAGYOK

Pakson, a Marie Curie iskolában egy tizennégy éves fiú így mutatkozott be:

— *Tell Vilmos vagyok.*

— A svájci? — kérdeztem, mert azt hittem, tréfál.

Elnevette magát.

— *A paksi.*

S hogy a további kétkedésnek elejét vegye, megmutatta úttörő-igazolványát, amelyen valóban ez a név olvasható.

— Talán csak nem állsz rokonságban a neves hőssel?

— *Tudomásom szerint családom egy katonatisztnek köszönheti ezt a legendás nevet. Nagyapámat Tell Andrásnak hívták, huszárként szolgált a katonaságnál, s amikor megtudta, hogy felesége szülni fog, eltávozási engedélyt kért a parancsnokától. A tiszt azt mondta: „Három hét szabadságot adok, ha megígéred, hogy ha fiad születik, a Vilmos keresztnevet kapja." Nagyapa szavát adta, így lett apu neve és később az enyém is Tell Vilmos.*

— Mit tudsz a névrokonodról?

— *Azt, hogy Svájcban élt. Kitűnően kezelte az íjat, de amikor az uralkodó azzal büntette, hogy a saját fia fejéről lőjön le egy almát, a kínok kínját élte át. Egyszer, amikor játéknyilat készítettem magamnak, olyasmi jutott az eszembe, hogy ha hasonló helyzetbe kerülnék, vajon én miként cselekednék. Mondjuk, ha a kishúgom, Editke állna velem szemben. Arra a döntésre jutottam, hogy bármit csinálnának velem, én nem lőném ki a nyílvesszőt.*

— Akkor sem, ha az életed függne tőle?

— *Akkor sem. Hiszen ha...*

Pedig Vili — ahogy barátai nevezik —, nem ijed meg a saját árnyékától. Öklével már negyedik osztályosként arany- és bronzérmet nyert egy országos jelentőségű ökölvívó-viadalon, de sohasem fitogtatja erejét. Legfeljebb akkor, ha le kell csillapítani az egymással kakaskodó srácokat.

Csapatánál az Eszkimó őrs szakácsa. Ha megjelenik a foglalkozásokon, perceken belül az érdeklődés középpontjába kerül. Néha azzal, hogy elmeséli, milyen finom mákos gubát, vagy kolbászos paprikást készített otthon, máskor pedig azzal, hogy feleleveníti, miként lopta el papagáját a macska.

— *Tengerimalacom is volt* — mondta, amikor a papagájhistóriára terelődött a szó. — *De mostanában már csak nyúl- és galambtenyésztéssel foglalkozom. A nyulak közül a bécsi kék, az új-zélandi és a kaliforniai fajták érdekelnek.*

Vili az iskolában nem nagyon erőlteti meg magát, közepes tanuló. Pedig sokoldalú, sok mindenhez értő legény. Kertészkedik is. Kertjüket csaknem teljesen ő telepítette be gyümölcsfákkal.

— Mi akarsz lenni? — kérdeztem.

— *Nyergesgép-szerelő.*

— Miért éppen az?

— *Mert apu azt mondta, hogy oda fej kell. Azokat a gépeket csak a legjobb mesterekre bízzák.*

F. GY.

Fotó: Wagner Margit

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat, a tanulók és dolgozóink megelégedésére. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkás-képesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás szeptember 1-től indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5 Ft térítésért.

Kivétel nélkül ingyenes a három tanév teljes idejére:

— leányotthonban a lakás
— tankönyv, tanszerek
— munkaruha, fejkendő, munkacipő, iskolaköpeny.

Ezenfelül megilleti a tanulót:

— tanulmányi ösztöndíj: havi 350—720 forint (a tanulmányi eredménytől függően)
— szociális ösztöndíj: havi 500 forint.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy PFV Lőrinci Gyár személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183 címre küldd.

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára, fiúkat pedig textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmára képezünk ki.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRBAN.

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

– A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560,– Ft
– Az ösztöndíj: 500,– Ft.
– 5,– Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés);
– tankönyvek, tanszerek
– munkaköpeny, iskolaköpeny
– diákbérlet
– hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk.

A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.
Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest, Váci út 91. 1044

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft
Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Erkel utca 30. 1046**
Telefon: 639-111/115-ös, 224-es mellék.

Épületszobrász lehetsz!

Vállalatunk az 1981—82. tanévre felvesz **a kőfaragó, épületszobrász műkészítő kőműves és ács-állványozó szakmákra szakmunkástanulókat.**

A tanulmányi idő: 3 év. Érettségizettek számára 1 1/2 év, épületszobrászoknál 2 év. I—II. évben a tanulók tanulmányi eredményétől függően ösztöndíjban részesülnek, 190 Ft-tól 440 Ft-ig.

A III. éves tanulóink teljesítménybérben dolgoznak. A kiemelkedően tanuló és dolgozó fiatalokkal társadalmi, tanulmányi szerződést kötünk. A társadalmi ösztöndíj összege: 250 Ft-tól 350 Ft-ig terjed. Vállalatunk országos jellegű, munkáival az egész ország területén találkozhattok.

Kiemelkedő szerep jut vállalatunknak a nevezetesebb középületek építésében, illetve műemlékek felújításában, átépítésében.

Munkáink közé tartozik: a METRO, a Budavári Palota, az Országház, a fertődi kastély stb. építése, felújítása.

Szakmáink képzési helyei: Budapesten a 36. sz. Bokányi Dezső Szakmunkásképző Intézet, Budapest XIV., Várna u. 21/b.

Pilisvörösváron, a 206. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Pilisvörösvár, Rákóczi u. 8. valamint vállalatunk süttői telepe.

Vidéki tanulóink részére, mindhárom helyen teljes ellátást és kollégiumot biztosítunk. Részletes felvilágosítást személyesen vagy írásban, a vállalat személyzeti és oktatási osztályán adunk.

Címünk: Budapest V., Báthory u. 12.
Telefon: 111-287.

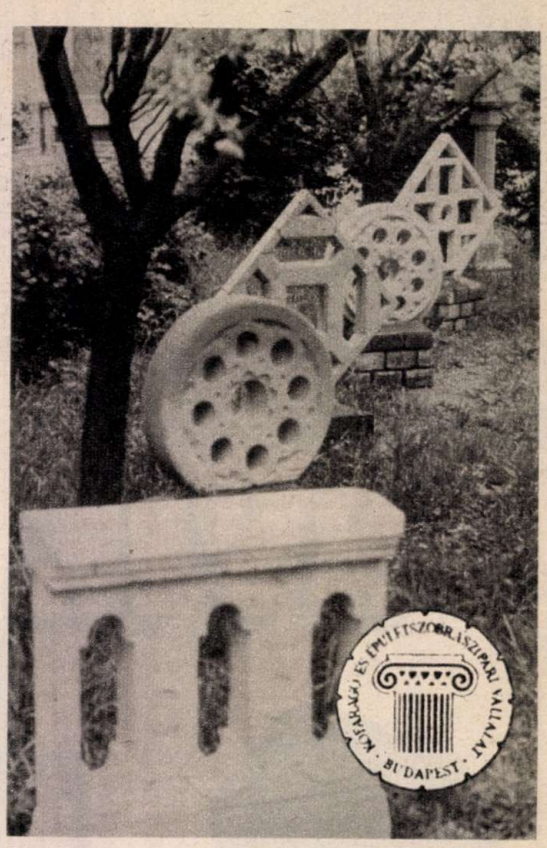

SZABAD IDŐBEN OLVASSATOK!

CÍMÜNK:

ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT
Ady Endre Könyvesboltja
Budapest IV. Reviczky u. 36. 1046
Egyesült Izzó lakótelep

A megrendelő neve: .....

Pontos címe irányítószámmal: .....

Részletfizetésnél: .....

Anyja neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Személyi ig. száma: .....

Kicsiknek ajánljuk

... pld.	Ágh István-Würtz Ádám: HÁNYAT NÉZEK A NAPTÁRBAN? Régi falusi ünnepek. Bölcs bagoly sorozat.	18.- Ft
... pld.	Lázár Ervin: A KISFIU MEG AZ OROSZLÁNOK. Meseregény.	10,50 Ft
... pld.	Lázár Ervin: A NAGYRAVÁGYÓ FEKETERIGÓ. Réber László rajzaival.	26.- Ft
... pld.	Magay László: EZER MESTERSÉG. Bölcs bagoly sorozat.	18.- Ft
... pld.	MESEVONAT. Válogatta: T. Aszódi Éva	29.- Ft
... pld.	Zelk Zoltán: MESE A KISCSIKÓRÓL ÉS SOK MÁS BARÁTUNKRÓL	20.- Ft

Nagyoknak ajánljuk

... pld.	Bognár Róbert: SZIGET A VIHARBAN Hétszínvilág sorozat.	34.- Ft
... pld.	James F. Cooper: A VÖRÖS KALÓZ	25.- Ft
... pld.	Farkas József: BARÁTOM, SZERJÓZSA. Hétszínvilág sorozat.	50.- Ft
... pld.	Gárdonyi Géza: EGRI CSILLAGOK. Dornemissza Gergely élete.	36.- Ft
... pld.	L. Kaszil-M. Poljanovszkij: VOLOGYA UTCÁJA	29.- Ft
... pld.	Láng György: BEETHOVEN TAVASZA	36.- Ft
... pld.	Lázár István: S KÖZÉPEN OTT A VELENCEI-TÓ ... Ezerszínű Magyarország sorozat.	32.- Ft
... pld.	Boy Lornsen: MIT ÜZEN ABAKUSZ?	29.- Ft
... pld.	Karl May: AZ OLAJKIRÁLY. Vadnyugati történet.	32.- Ft
... pld.	Mikszáth Kálmán: A BESZÉLŐ KÖNTÖS – A GAVALLÉROK	10.- Ft
... pld.	Szalay Lenke: CSAÓ, ADRIANA!	27.- Ft
... pld.	Szarvas Péter: THU, A SAIGONI LÁNY. Hétszínvilág sorozat.	41.- Ft
... pld.	Tótfalusi István: SVÉDORSZÁG KÖZEL VAN. Hétszínvilág sorozat.	58.- Ft
... pld.	Varga Domokos: ARANYHOMOK. Ezerszínű Magyarország sorozat.	35.- Ft

A Delfin könyvek sorozatából

... pld.	Balogh Béni: VIDRÓCZKI A NEVEM!	12.- Ft
... pld.	Pierre Gamarra: TAVASZ KAPITÁNY	10.- Ft
... pld.	Hosszú Toll: A SÓS SZIKLÁK VÖLGYE	22.- Ft
... pld.	A NÉMA VÖLGYBEN. Vadászírók elbeszélései.	13.- Ft
... pld.	Robert Stevenson: A FEKETE NYIL. Kalandos történelmi regény.	15.- Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, magánszemélyeknek 200 Ft felett portómentesen, 400 Ft felett 4 havi, 600 Ft felett 6 havi részletfizetési kedvezményt adunk, a 3 %-os kezelési és portóköltséget felszámítjuk.

Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket, beérkezési sorrendben teljesítjük.

ZIZZENŐ NYÍLVESSZŐK

Nagy Béla csaknem az egész olimpia legnagyobb meglepetését szerezte, két napig vezetett . . .

„A nyíl nevezetes és hatalmas fegyver. A görögök sok kárát vallották annak, hogy a vele való ügyes bánást elhanyagolták. Negyvenéves korig az egész lakosságot kellene gyakoroltatni benne." E harcias szavakat egy bizánci császár, bizonyos Bölcs Leó vetette papírra a IX. században. Rólunk, magyarokról is megemlékezett — mégpedig igen hízelgően — a nyilazással kapcsolatban: „A magyarok sok gondot fordítanak rá, hogy gyakorolják magukat a lóháton való nyilazásban is."

Hosszú évtizedek, évszázadok teltek el, s a katonai felkészítést szolgáló testgyakorlatok sorában az íjászat mindig helyet kapott. Például a testnevelésen alapuló lovagi nevelésben is, amelynek hét alapkövetelménye volt: az úszás, a lovaglás, a vívás, az íjászat, a vadászat, a sakkozás és a versírás (!) elsajátítása.

Sok-sok nyílvesszőt lőttek ki addig, amíg e félelmetes harci eszköz sportszerré szelídült. A ma már békés, nyugodt hangulatot árasztó sportág, az íjászat az 1908-as, londoni olimpián szerepelt a nyári játékok műsorán. Érdemes megemlíteni, hogy 1920-ban, az antwerpeni olimpián rögzített és mozgó, kis és nagyméretű madárcélokra lőttek az íjászok. Napjainkban, 1972 óta a nők és a férfiak egyaránt négytávú összetett versenyben mérik össze erejüket az olimpián. Az előbbiek 30, 50, 60 és 70, az utóbbiak 30, 50, 70 és 90 méterre levő céltáblákba igyekeznek minél pontosabban beletalálni.

Moszkvában Nagy Béla, a legjobb magyar férfi íjász remekül szerepelt, az ötödik helyen végzett, két napig vezetett a versenyben, s csaknem az egész olimpia legnagyobb meglepetését szerezte. Ha a harmadik versenynap délutánján a 70 méteres táv közben nem követ el olyan hibát, mint amilyet pályafutása során még soha: nem találta el a táblát, ha egy kilences kört lő, akkor ezüstérmes, ha tízest, akkor . . .

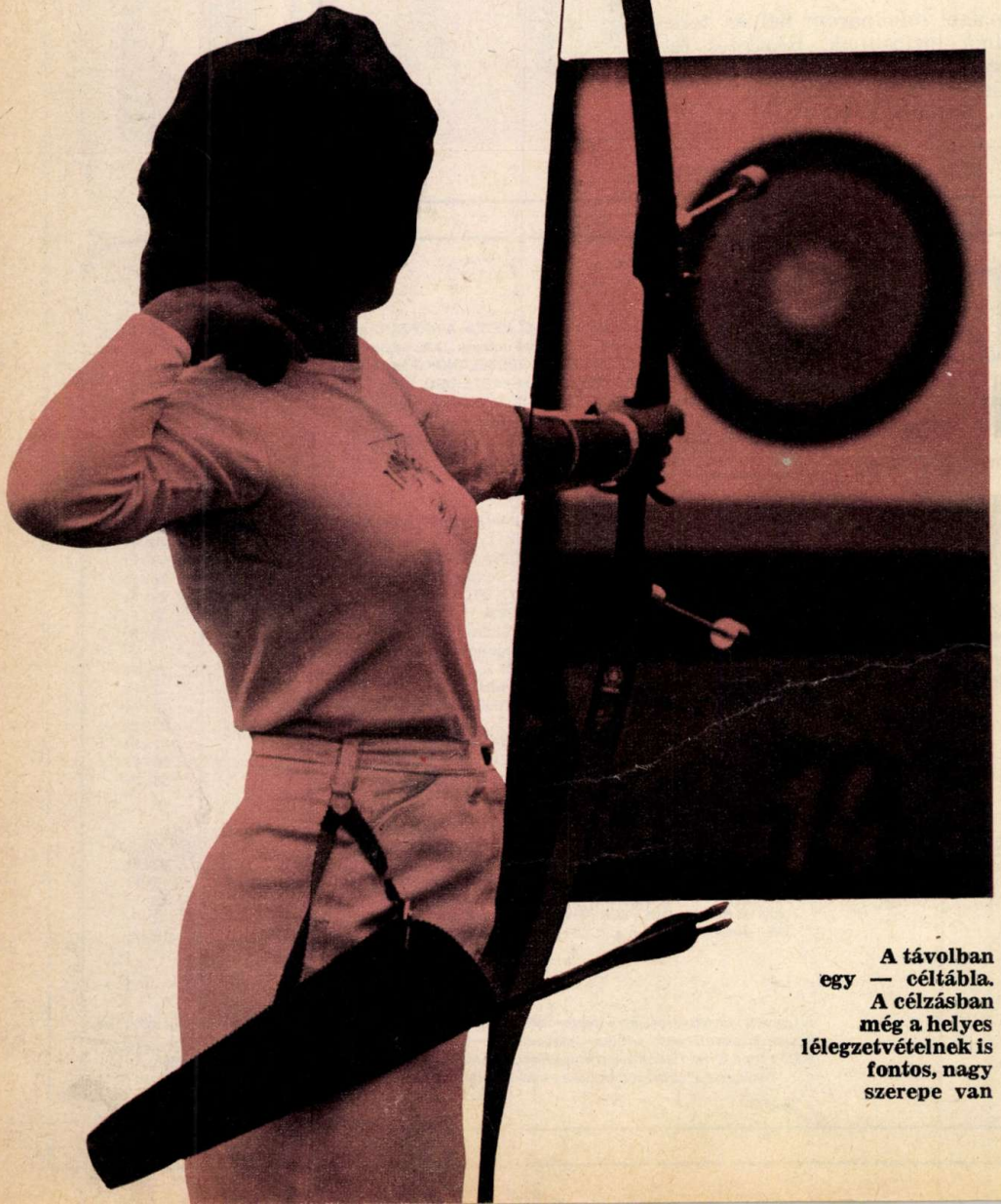

A távolban egy — céltábla. A célzásban még a helyes lélegzetvételnek is fontos, nagy szerepe van

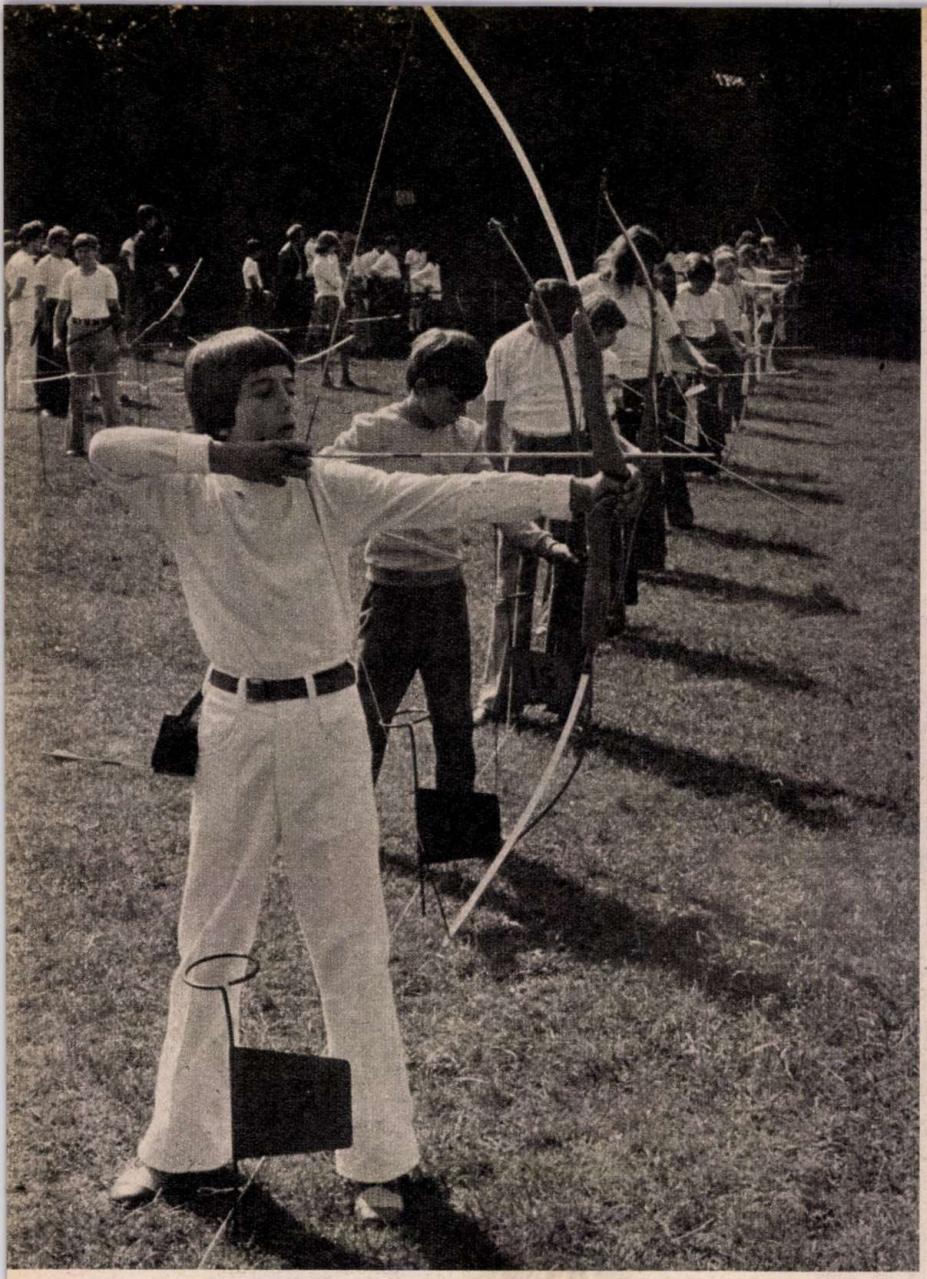

Megszűnt a külvilág, csak a tízes kör létezik...

Eredménylesés szabad szemmel...

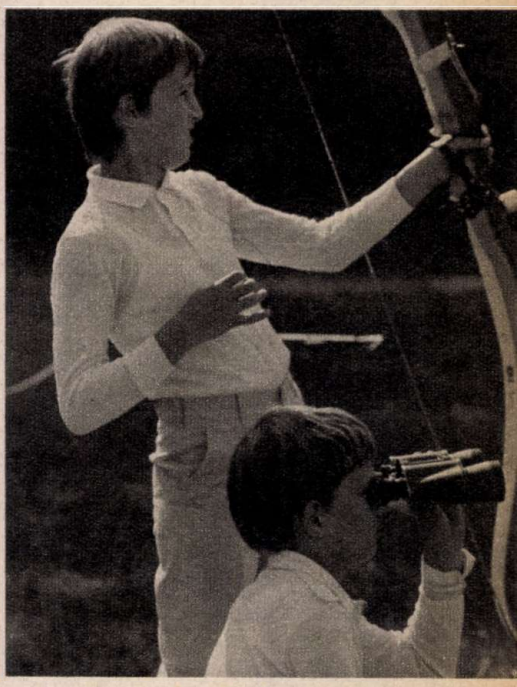

...és ugyanaz távcsővel

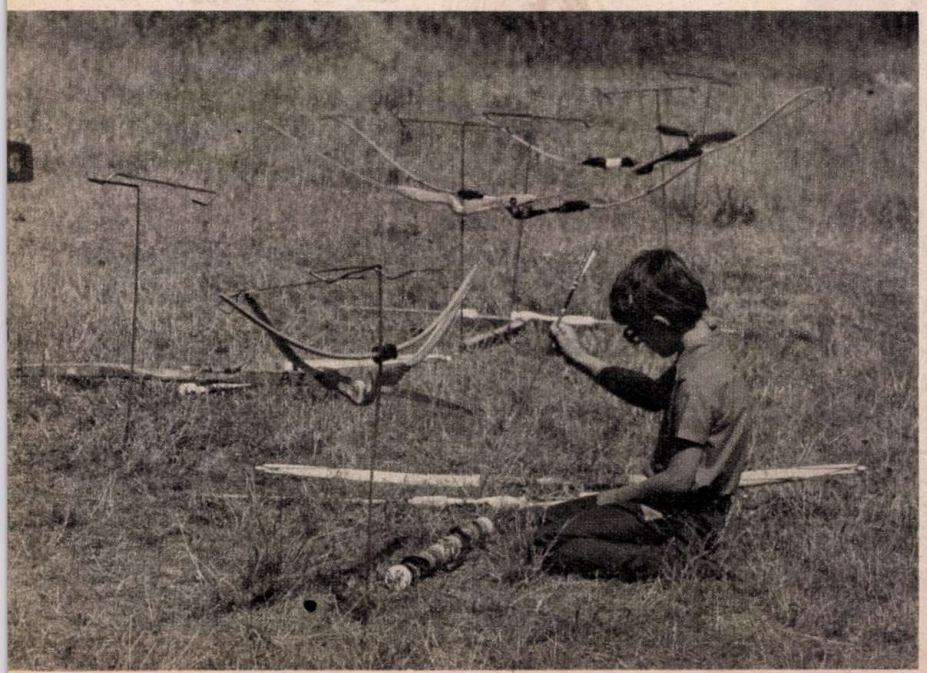

„Hej, ha én is, én is köztetek lehetnék..."

Persze, nem érdemes találgatni, mi lett volna, ha... Sokkal lényegesebb a tényeknél maradni. Az bizonyos, hogy Nagy Béla pompás eredménye nagy lökést, lendületet adhat ennek a szép sportágnak. Igaz, látszatra nem túl mozgalmas, de kifogástalan erőnlétet, magasfokú edzettséget, jó idegeket követel művelőitől. Érdekesség, izgalom, pedig bőven adódik ebben a pisszenéstelen birodalomban, ahol jóformán csak a nyílvesszők zizzenése jelent valami zajt. Tessék csak megpróbálni...

b. f.

Fotó: Szalay Béla

TÖPRENGŐ

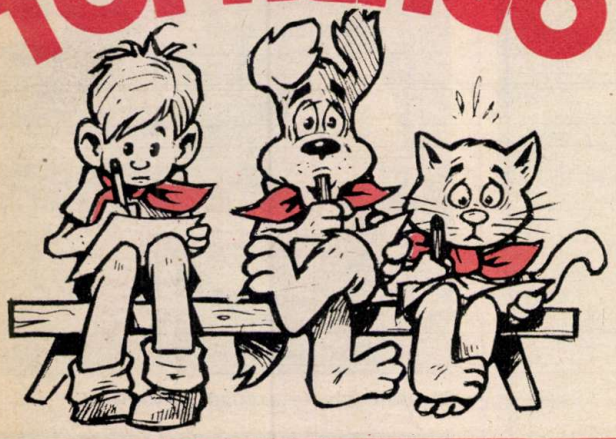

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.
Beküldési határidő: október 14.

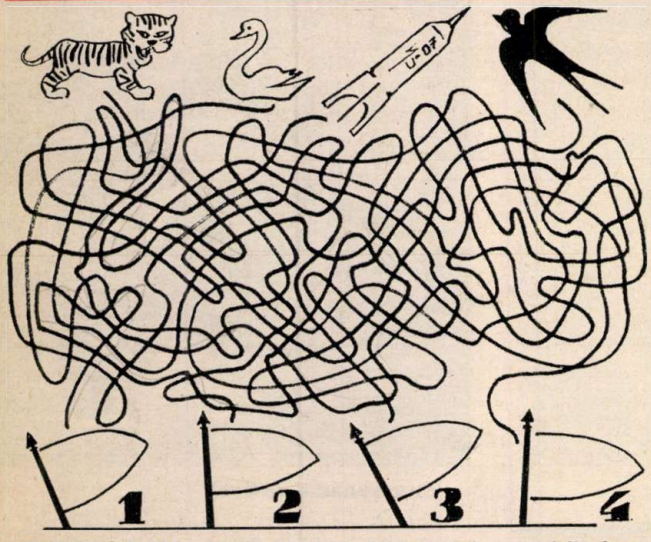

NÉVADÓK. Négy őrs névadót választ. Vajon melyik árnyrajz melyik zászlóra kerül?

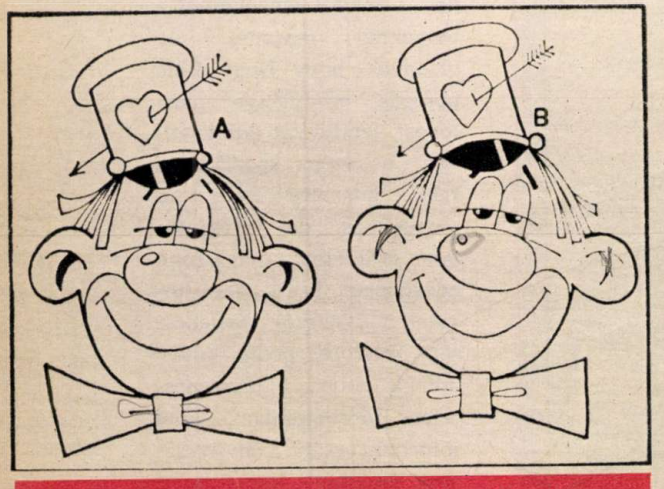

LEHETSÉGES, hogy ikrek, mert úgy hasonlítanak egymáshoz, mint két tojás. Vagy mégsem? Ha nagyon jó megfigyelő vagy, akkor elég sok eltérést vehetsz észre. Vigyázz, nehogy néggyel-öttel beérd! Türelmesen vizsgáld meg a két bohócot!

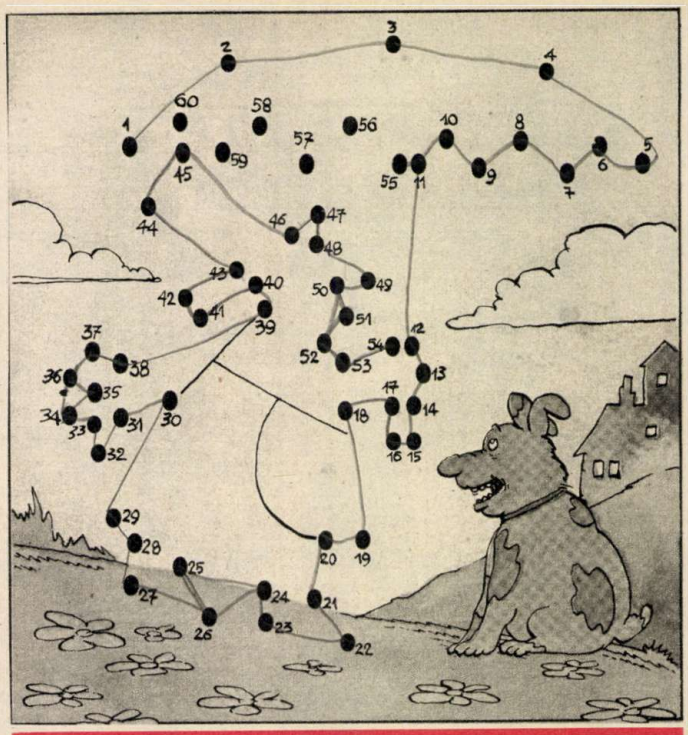

KÖSD ÖSSZE a pontokat 1-től 54-ig, s akkor megtudod, mit néz olyan kitartóan ez a kutya!

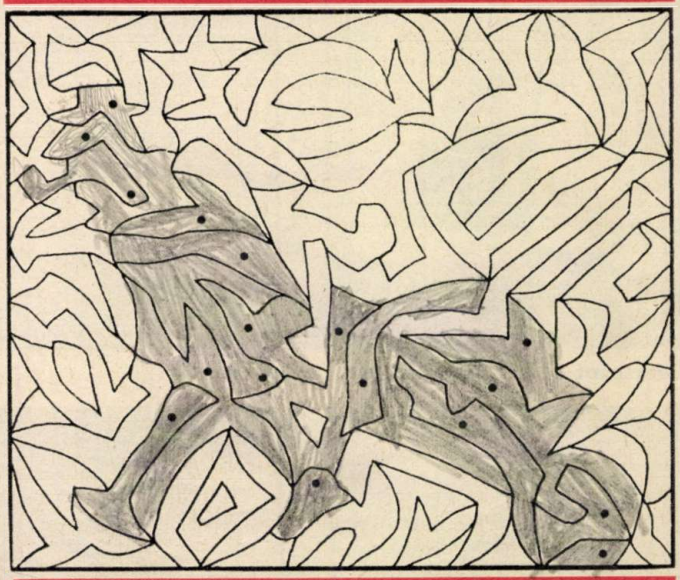

SZÍNEZD ki az ábrát „pontosan"!

a. Kocsitengelyek. b. Kirakatdíszítés. c. Üvegszigetelés nagyfeszültségű áramhoz.

K	O	S	C		P	I	P	Ó	G
Á	H	S	O		O	R	Ö	K	I
Z	N	O	L		Z	S	Y	I	R
A	T	A	H		U	K	G	D	A
S	A	L	I		G	S	A	Á	D
Í	L	A	S		E	I	N	L	A
R	A	S	P		N	K	S	A	L
M	C	I	A		N	A	É	S	L
A	I	A	T		L	D	I	C	A
D	A	G	A		Z	K	Á	R	B

CSIGA-REJTVÉNY

A megfejtéseket beírtuk, csupán egy függőleges sort hagytunk szabadon. Ha középen, az 1-es számtól elindulsz csigavonalban, a szavak segítségével megtalálhatod a hiányzó betűket.

Egy magyar költő neve a megfejtés.

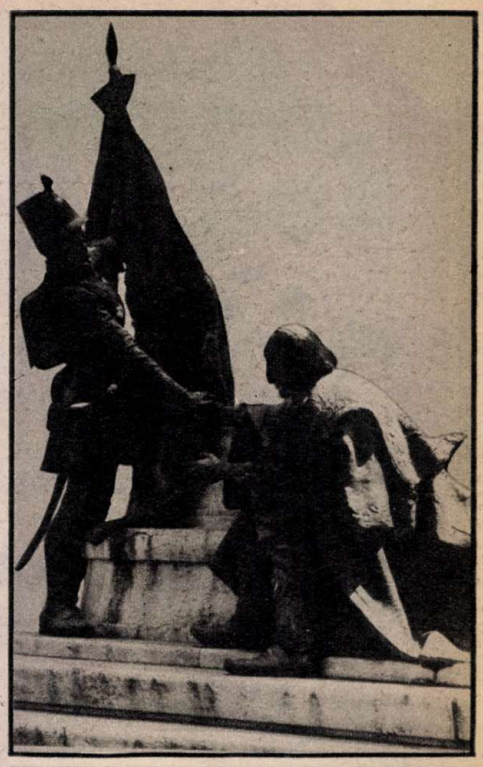

TÖRTÉNELEM BRONZBAN. Egy szobor talapzatán láttuk ezt a két mellékalakot. Kit ábrázol a szobor?
1. II. Rákóczi Ferenc. X. Stromfeld Aurél. 2. Kossuth Lajos.

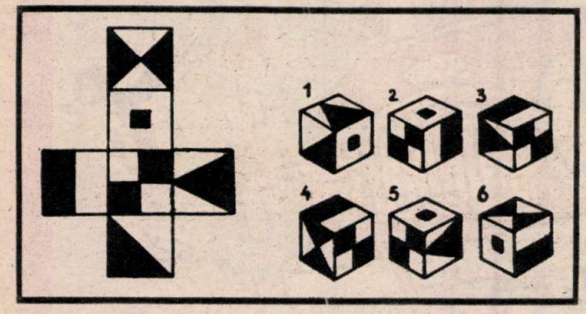

MELYIK KOCKA PALÁSTJÁT LÁTHATOD ITT?

A 23. SZÁM MEGFEJTÉSEI

Keresztrejtvény: Őszbe csavarodott a természet feje. **Állapítsd meg:** 5 méretben. **Hány golyóval:** 6. **Hány eltérést:** 7. **Szabad idő:** Tegnap hiába vártunk hárman. Holnap hozd ki a lasztit meg a csukát! A szokott helyen találkozunk. Jocó. **Kisrejtvény:** Dózsa népe, szabadság. **Élővilág:** x, 1, 2, 1, x, 2, 1. **Levélbarátság:** Berlin.

NYERTESEK

A Pitypang Magazin rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Kurz Mária, Budapest; Barát Béla, Pécs; Balsi Katalin, Sopron; Benkoczki Gyöngyi, Soltszentimre; Bőjti Bernadette és Károly, Pécs; Ficsor J. Attila, Hajdúszoboszló; Kiripolszki Éva, Bicske; Koltai Péter, Gödöllő; Kovács Anna, Kistokaj; Kozma Csaba, Törökszentmiklós; Libényi Erika, Dunakeszi; Mucsik Erika, Páty; Nagylucskay Ágnes, Mátészalka; Papp Ágnes, Debrecen; Pisák Erika, Csincsetanya; Porcellán György, Napkor; Sinka Ilona, Isaszeg; Szlávik Zsolt, Garét; Tóth Éva, Mátészalka; Zentai Ferenc, Kecskemét.

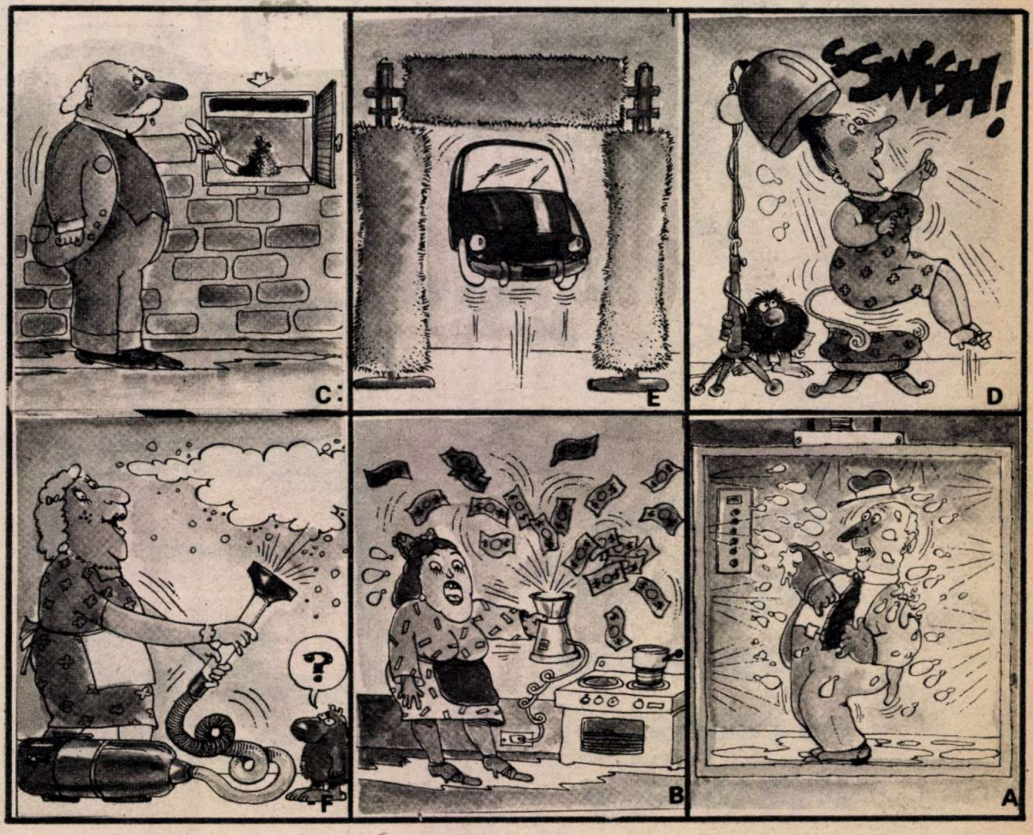

A KOMPUTER össze-vissza működteti a rajzon látható hat szerkezetet. Javítsd ki a hibákat!

Jön a Mini!
Megy a busz!
Csupa móka
és rébusz...
Huszonegy
a nyerőszám:
fejtsd meg mindet,
kiskomám!

mini P PAJTÁS

80/28
XXXV. ÉVF. • 1980. OKT. 9. • ÁRA: 3.50 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: WAGNER MARGIT

Milyen is lesz az új táborhely? A kérdés ezernyi izgalmat rejt magában, ám már nem kell sokáig várakozni...

... mert elindul a csapat. Még néhány röpke perc, és a sarudi általános iskolások elérik a Szabadság-forrást

VIDÁM VÁNDO

„Aztán felkerekedett a tábor, fogta a sátrait, pokrócait, és elindult..." Létezik ilyesmi? Igen, mert van vándortábor. Tagjai nyaranta nekivágnak és mindig újabb táborhelyekkel ismerkednek meg. Ahogy azt előre eltervezték. Így vándorolnak faluról-falura, szebbnél szebb tájakra, hegycsúcsokra, völgyek és források vidékére. Vagyis táborról táborra. Közben rengeteget játszanak, nevetnek, erősödik izmuk és tüdejük, s persze nem utolsósorban a barátságuk is. Munkatársainkat legutóbb a sarudi általános iskolások hívták meg egy kis vidám vándorlásra.